

bb 74. a lengyel néphadsereg napja alkalmából

fk szb la

1972. október 12.

csütörtökön a magyar néphadsereg központi klubjában kiállítást nyitottak meg Jan Zelman lengyel fotóművész alkotásaiból. megnyitó beszédet mondott dr. Stanislaw Sochacki, a lengyel kultúra igazgatója. a kiállítás mellett a lengyel napok keretében a központi klubban irodalmi estet, vetélkedőt rendeznek és bemutatják a „Lengyel album”, című filmet. /mti/

bb 75. a „harminckét nevem volt”, című magyar film bemutatója

t nn/mm zs bzs la

1972. október 12.

csütörtökön a vörös csillag filmszínházban tartották a „harminckét nevem volt”, című új magyar film díszbemutatóját. a film a németek által megszállt Magyarország tragikus napjait idézi. alapjául Hollós Ervin azonos című regénye szolgált, amelyből Maár Gyula írt forgatókönyvet. a ságvári Endre életének utolsó napjait felelevenítő produkciót Keleti Márton háromszoros Kosuth díjas, kiváló művész rendezte. ságvári Endre alakját Huszti Péter formálja meg, mellette Tahy Tóth László, Bodnár Erika, Latinovits Zoltán, Bessenyei Ferenc, Mensáros László, Pécsi Sándor és Törőcsik Mari játssza a főbb szerepeket.

a bemutaton ott volt ^{dr} Timár Mátyás, a minisztertanács elnökhelyettese, továbbá társadalmi, politikai életünk számos kiválósága. a „harminckét nevem volt”, című új magyar film megjelent alkotóit a közönség hosszas tapssal jutalmazta. /mti/

- v é g e -

20.53/bzs

- 52 -

M.T.I.



Kiadja a Magyar Távirati Iroda. Budapest, I. Fém utca 5-7. Telefon:159-490

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

m t i b e l f ö l d i h i r e k

1972. október 13.

bb 1. végrehajtás útján az állami oktatásról szóló párt-határozat - csökkentik a pedagógusok megterhelését - szabályozzák a képzési és továbbképzési rendszert

1 szö/tm hi bzs hgy

1972. október 13.

az állami oktatás továbbfejlesztésére hozott központi bizottsági határozatnak megfelelően a művelődésügyi minisztériumban napirendre került a pedagógusok megterhelésének csökkentése. a néhány hete megjelent utasítás már egyszerűsítette az iskolai adminisztrációt, s most újabb intézkedések következnek. mérsékelni fogják például a nevelők terhelését a tanulók heti óráinak tervezett maximálása, de 1975-ig végrehajtják a nevelők kötelező tanóráinak már bejelentett 15-20 százalékos csökkentését is. a pedagógusok szakszervezetével együttműködve dolgoznak azon a dokumentumon, amely meghatározza a pedagógusok jogait és munkaköri kötelezettségeit.

az idei tanévben javaslatot terjesztenek a kormány elé az iskolarendszer fejlesztését szolgáló pedagógiai tudományos kutatások és kísérletek elősegítésére. a tervezet tartalmazza majd a pedagógusi tudományos kutatások legfőbb irányait, meghatározza a köznevelés távlati fejlesztésére vonatkozó kutatások sorrendjét, mindazt, ami az iskolarendszer szerkezetének, iskolatípusainak, s tartalmának kialakítását szolgálja. az előterjesztés foglalkozik a tudományos kutatások és kísérletek pénzügyi támogatásának módjával, és kitér az országos koordinációra is.

/folyt. köv./

- 1 -

bb 1. /végrehajítás útján ... 1. folyt./bzs

jövőre szabályozni kívánják a pedagógusok képzési és továbbképzési rendszerét. elkészült az általános iskolai nevelőképzés fejlesztésének terve. a párthatározatnak megfelelően javasolják, hogy a tanítóképző intézetek váljanak a tanárképző főiskolák kihelyezett karává, az óvónőképző intézetek pedig a területileg illetékes tanárképző főiskola intézeteként működjenek. mindkét képzési forma tanulmányi ideje változatlanul három, illetve két év marad. megindult a képzés korszerűsítése is. ennek során erősítik az iskolai nevelőmunkára való felkészítést, javítják a tantárgyi alapozó képzést. a főiskolákon is arra törekednek, hogy mind az oktatók, mind a hallgatók körében fokozzák a tudományos munkába való bekapcsolódást, s jobban biztosítsák a tudományos kutatások eredményeinek hasznosítását az oktatásban.

körvonalazódnak azok az elképzelések, amelyek az iskolai élet külső és belső rendjére vonatkoznak. napirendre került az új rendtartás kidolgozása. a jelenlegi rendtartás ugyanis oktatásközpontú. ez megmutatkozik a nevelőkkel szemben támasztott követelmények megfogalmazásában, a teendők csoportosításában, az eljárási szabályok felfogásában.

az öltözködés, a divatozás állandó probléma a pedagógusok, a szülők és a diákok körében. megoldása - mint minden nevelési feladaté - a pedagógusok és a szülők jól összehangolt nevelő munkájától függ, és nem lehet csupán rendeletekkel elintézni. mégis: törekedni kell egységes gyakorlat kialakítására. a divatozás visszaszorításában az iskolaköpeny nem az egyetlen eszköz - bár ez is fontos. az iskolaköpeny általános használatával valamelyest csökkenthetők az egészségtelen túlzások, azonban az ékszerek, a luxuscipők és egyéb fényűző ruházati cikkek használata változatlanul gond marad. illetékesek hangsúlyozzák, hogy ebben a kérdésben az iskolai divatozást előidéző helytelen magatartás megváltoztatása vezethet elsősorban eredményre - a szülők és a pedagógusok segítségével. /mti/

bb 2. emlékművet állítanak a városépítőknek kazincbarcikán

vid/fm bzs la

1972. október 13.

borsod megye első szocialista városa, kazincbarcika 1974-ben lesz husz esztendő. a jubileumra már megkezdtek a felkészülést és a tanács tervei alapján a következő két évben a sajtó-parti városban több olyan létesítményt adnak át, amelyek szébbé és jobbá teszik az ott lakók életkörülményeit. az összkomfortos lakásokon kívül korszerű autóbusszpályaudvart és tizenkét tantermes általános iskolát építenek. a tardona-patak festői szépségű völgyében a lakosság összefogásával csónakázó tavat és kulturparkot létesítenek, a városi béke filmszínházat pedig átalakítják, és helyiségeiben képtárat, illetve helytörténeti kiállítást nyitnak.

/folyt. köv./

- 2 -

bb 2. /emlékművet ... 1. folyt./bzs

az évforduló megünneplésének előkészítésére alakult városépítők egyesület nagy gondot fordít új parkok építésére és a régiak csinosítására. ezekbe szobrokat állítanak, amelyeknek helyét a napokban jelölték ki. az évforduló alkalmából ugyanis a megyei tanács és a képző- és iparművészeti lektorátus hat új művészeti alkotás elhelyezését tervezi a városban. ezek közül a legnagyobb kazincbarcika főterét díszíti majd és a városépítőknek állít emléket. az emlékmű avatására a jubileum napján kerül sor. /mti/

..-

bb 3. kapjanak szélesebb körű döntési jogokat az egyetemi és főiskolai kisz-szervezetek - a kisz kb intéző bizottságának javaslatai

1 pr/gg hi bzs hgy

1972. október 13.

terjesszék ki az egyetemi, főiskolai kisz szervezetek döntési, vélemény-nyilvánítási jogát a tanulmányi kérdések szélesebb körére - javasolja egyebek között a magyar kommunista ifjúsági szövetség központi bizottságának intéző bizottsága abban a közelmúltban elkészült összegezésben, amelyben summázta a felsőoktatási intézmények hallgatóit érintő egyetemi szabályzatok érvényesítésének tapasztalatait.

fontos párt- és állami fórumokon mostanában gyakran szóba kerülő téma: növelni kell az egyetemek, főiskolák önállóságát, belső demokratizmusát, fokozni kell a hallgatók társadalmi-közéleti tevékenységét, aktivitását. két esztendő telt el a felsőoktatási intézmények életében jelentős változásokat hozó egyetemi rendeletek bevezetése óta - az idő lehetővé, az elért eredmények s társadalmi-gazdasági életünk fejlődése pedig szükségessé tette, hogy az intéző bizottság meghatározza a felsőoktatási intézmények kisz szervezeteinek további feladatait.

az egyetemi rendeletek /szervezeti és működési szabályzat, tanulmányi és vizsgaszabályzat stb./ az 1966-1968 közötti időszakra jellemző társadalmi és felsőoktatás-politikai viszonyok alapján készültek, s miután az intézmények életében bekövetkezett változások módosították a feltételeket, szükség van a határozatok kiegészítésére, korrekciójára. ez a módosítás a szervezeti és működési szabályzatnak - néhány újabb felmerült kérdésben - központi, majd ezt követően helyi kiigazítást jelent.

/folyt. köv./

- 3 -

bb 3. /kapjanak ... 1. folyt./dzs

a tapasztalatok azt bizonyítják, hogy a hallgatók képviselői megállták helyüket a felsőoktatási intézmények tanácsaiban, részvételük a testület munkájában segítette a valóságos, tényleges viszonyok jobb megismerését, a feladatok realisabb meghatározását. tevékenységük igazolta, hogy helyes és szükséges a bevonásuk az irányító fórumok tagjai közé. a képviseleti rendszerben azonban sok fogyatékoság mutatkozott, éppen a demokratizmus valóságos érvényesülésének kapcsán. kevés energiát fordítanak például arra, hogy a képviseleti munka - a tanácsülésen túl - sokrétű egyetemi-közéleti tevékenység legyen, s a tanácsüléseken a „küldöttek”, a hallgatói kollektívák álláspontját képviseljék. a tanácsülésekről rendszeresebben kellene beszámolniuk egyetemi társaiknak, s jobban kellene élniük azzal a lehetőséggel, hogy a legfontosabb kérdésekben önálló napirendet terjesszenek be. sajnos a hallgatók körében sincs megfelelő érdeklődés a tanácsok munkája iránt, részben az ott hozott döntések vontatott végrehajtása, az érintett témák átfogó jellege, illetve a tanácsülések nem elég konstruktív volta miatt. a hallgatói képviseleti rendszer továbbfejlesztése során meg kell teremteni a tanszéki szintű képviselet formáit, lehetővé kell tenni, hogy a hallgatók nagyobb részt kapjanak a tanszékek oktató-nevelő munkájából. a hallgatók képviselőinek magválasztása során a kisz szervezeteknek aktív politikai tevékenységet kell kifejteniük, s biztosítaniuk kell a kiszzen kívüliek teljesjogu részvételét.

általában már az ifjusági szövetség ellenőrzése alá tartozik az ösztöndíj odaítélése, a rendkívüli szociális segélyek elosztása, a kollégiumi irányítás és felvétel, s a végzős hallgatók minősítése. az idő azonban sürgeti a továbblépést; a kisz jogait ki kell terjeszteni a tanulmányi kérdések szélesebb körére, a kisz, a tömegsport és a kulturális munka anyagi támogatásának kialakítására. a tanulmányi és vizsgaszabályzat érvényesítésének főbb tapasztalatai szerint szűkek a hallgatók és a tanszékek közvetlen kapcsolatai, a kontaktusok a legtöbb esetben a vizsgarend összeállítására korlátozódnak, a tanulmányi program kialakításába csak néhány intézmény vonja be hallgatóit, sok esetben még az egy évfolyamon oktató tanszékek sem egyeztetik programjaikat. az oktatás és a számonkérés módszereivel, a nevelőmunka kérdéseivel, az oktatási segédanyagok minőségével kapcsolatban a hallgatóknak nincs megfelelő vélemény-nyilvánítási lehetőségük. a továbbiakban intenzív munkakapcsolatot kell kiépíteni a tanszékekkel, hiszen az intézményen belüli közéleti tevékenységnek ez a legdemokratikusabb formája, az érdekvédelmi munka fontos területe, s magában hordja az oktatók és hallgatók közötti értékes emberi kapcsolat kialakulásának lehetőségeit. a tanszékek - javasolja az intéző bizottság - vonják be a hallgatók képviselőit a tanulmányi feladatok kialakításába, a kötelezettségek összehangolásába, a hallgatók adatok kialakításába, a kötelezettségek összehangolásába, a hallgatók képviselői rendszeresen vegyenek részt az oktatási-nevelési témákkal foglalkozó tanszéki értekezleteken; a kari és tanszéki vezetők tegyék lehetővé, hogy a hallgatók időnként szervezeten mondjanak véleményét tanáraik oktató-nevelő munkájáról, az oktatás tartalmáról, módszereiről, az előadásokról, a tankönyvekről, a szakmai gyakorlatok hatékonyságáról. /mt1/

- 4 -

bb 5. vendégek 125 országból - fejlődő szolgáltatások - idegenforgalmi rekord

1 kg pá ie bh hgy

1972. október 13.

összesítették az ezévi idegenforgalom első nyolc hónapi adatait mint az országos idegenforgalmi tanácsnál az mti munkatársának elmondották: az eredmények rekordot jeleznek. augusztus végéig csaknem ötmillió külföldi érkezett hozzánk a világ 125 országából, 300 ezerrel többen, mint az előző év szeptember 1-ig. a korábbi évek augusztusi csúcával ellentétben idén július volt a legforgalmasabb hónap. növekedett azoknak az átutazóknak a száma, akik eredetileg az adria- vagy a fekete-tenger mellé igyekeztek, és utitervüket módosítva gyakran napokat töltöttek országunkban. ez jórészt a szolgáltatások emelkedő színvonalának az eredménye. idén a belkereskedelmi minisztérium gyorsított programjában a balaton partján felépült száznál is több ábruház, önkiszolgáló étterem, bisztró, zöldség-gyümölcsárusító pavilon, jótékony hatásaként megszűntek a bel- és külföldiek pihenését egyaránt megkeserített hosszú sorbanállások, ellátási zavarok.

a program keretében nemcsak a balaton körül, de máshol is az országban létesültek éttermek, csárdák, bungallók. szegeden, győrött, debrecenben, salgótarjánban 700-nál is több, miskolc-tapolcán 100, leányfalun 60 szálláshelyet nyújtó bungalló épült. ezzel - és a kempingezés iránt növekvő hazai érdeklődéssel - a belföldi turizmus új lendületet kaphat, s az idegenből érkezők is kedvezőbb körülmények között ismerkedhetnek az országgal. ha lassu is a folyamat, de a két idegenforgalmi centrum, budapest és a balaton mellett egyre több látogató fedezi fel a hazai táj egyéb szépségeit. a velencei tó mellett például hét és félezer külföldi töltött a nyáron hosszabb-rövidebb időt, kétszer több mint tavaly.

a testvérvárosok szoros kapcsolata, mint például a Lublin-debrecen, krakkó-pécs, vagy tallinn-szolnok közötti is a vidéki turista-forgalmat növeli. az új szállodák, mint a szekszárdi gemenc, a visegrádi silvanus és a dobogókői nimród is, szét-húzzák a mezőnyt, - az idegenforgalom több irányba áramlik.

a szolgáltatás színvonalának további fejlesztése nemrég pályázatot írt ki az országos idegenforgalmi tanács, a nyertes vállalatok az idegenforgalmi alapból kapnak támogatást búfék, önkiszolgálók, motelök, kempingek stb. építéséhez. az új létesítmények a magyar turistáknak is nagyobb kényelmet, kedvezőbb lehetőségeket kínálnak az országjáráshoz, üdüléshez.

/folyt. köv.

- 5 -

bb 5. / vendégek 125 ... rolyt./ bh

színes programok szervezésével őszi kirándulások, Lovas-séták, budapesti művészeti hetek stb. az utazási irodák, meg-nyújtják, a szezon. ennek következtében csak Lengyelországból százezer turista érkezésével számolnak októbertől december végéig. utószezon kedvezményekkel a belföldi utazóknak is kedvezőbb lehetőséget kínálnak a vállalatok, - de gyakran ezek az árak is magasak.

az idegenből érkezők mellett a külföldi utazáson részt vett magyarok száma is növekedett, szeptember 1-ig a tavalyinál 200 ezernél többen - csaknem egymillióan - keresték fel európa és más földrészek államait. ugyanennyien nyaraltak itthon is állami hozzájárulással a szakszervezeti, vállalati és iskolai üdülőkben is./mti/

..-

bb 6. tenkesalja, csodafái, - rejtett termálforrás okozza a többszöri virágzást és terméskötést?

vid kz b la

1972. október 13.

a tenkesalján fekvő siklóson érdekes természeti jelenséget figyeltek meg juhász lászló tsz-szerelő gyümölcsfáin. az idén háromszor virágoztak és kétszer hoztak termést. az almafák a nyár derekán virágoztak ki ismét, s közülük az egyik fán meg is kötöttek a virágok és rengeteg másodérésű gyümölcs termett rajta. a 35-40 dekás első érésű alma mellett azonban a második termés csak tízedrésznyi nagyságúra fejlődött: három - öt dekásra nőttek a gyümölcsök. a körtefák háromszor virágoztak az idén, mégpedig áprilisban, júniusban és augusztusban. a harmadik virágzás ugyan csak dísz volt - igaz, rendkívüli dísz, hiszen ritkán látni ugyanazon a fán érett gyümölcsöt és fésű virágot. a második nyárközepi - virágok viszont kitűnően kötöttek és a gyümölcs tökéletesen beérett. a fán 15-20 sárgabőrű körte látható, fele akkora, mint az első termés példányai és különös módon torzalkuak. viszont pompás, fűszeres zamata van, a gazda állítása szerint izletesebbek, mint az első - nyár végén szüretelt - gyümölcsök. a szakemberek a második és a harmadik virágzás, illetve termés titkát kutatva érdekes feltételezésre jutottak. a juhász kertjében álló fák rendkívüli termékenységét sem a fajta, sem a művelési mód nem indokolja, de még a kert fekvése és az ideai időjárás sem. ugyanis más években, más időjárási viszonyok között is hoztak már másodvirágot és másodtermést ezek a fák, ha nem is olyan gazdagon, mint most. tekintettel arra, hogy a tenkesalján - harkányfürdő környékén - több termálforrás is van, elképzelhető, hogy juhász lászló kertjének mélyén is egy ilyen - ismeretlen - melegvízű ér húzódik és ez idézi elő a gyümölcsfák szokatlanul hosszú, intenzív vegetációját./mti/

..-

- 6 -

bb 4. ötven év a katedrán

vid fm bh la

1972. október 12

a heves megyei rózsaszentmárton községben bensőséges ünnepségen adták át a 87 éves szabó lajosné, sz. sebastianovich róza tanítónőnek a vasdiplomát. szabó lajosné 1907-ben nagyvárádon szerezte meg a tanítói oklevelet. 50 évet töltött a katedrán: négy évig gyöngyösn, 46 esztendőn át pedig szülőfalujában, rózsaszentmárton iskolájában tanított. még nyugdíjazása után is három esztendőn át dolgozott helyettesítőként. gyermekei és unokái közül is többen választották a pedagógus pályát.

..-

bb 7. új otthonban az 1-es számú szemészeti klinika és az országos szemészeti intézet

1 vt gk hi bh hgy

1972. október 13.

a semmelweis orvostudományi egyetem 1-es számú szemészeti klinikája és az országos szemészeti intézet a VIII. kerületi tömeg utcában épült új otthonába költözött. a 80 millió forint költséggel létesített egészségügyi intézmények építészetileg valamint felszerelés és műszerezettség tekintetében is a legkorszerűbb hasonló európai intézetek közé sorolhatók. egyaránt alkalmasak a magas színvonalú betegellátásra, az oktató, tudományos és kutató munkára is.

a klinika hat, egyenként 30 ágyas osztályán zsúfoltság nélkül helyezhetők el a betegek. a kórtermek általában három ágyasak, de van kétágyas, sőt egyágyas elkülönítő is. minden emeleten fürdőszoba és zuhanyozó is rendelkezésére áll a betegeknek. az utcai fronton két emeleten helyezkednek el a kondicionált levegőjű műtők, a hozzájuk tartozó kiszolgáló helyiségekkel.

a célszerű beosztás lehetővé teszi, hogy - az osztályok munkájának zavarása nélkül - mutassák be az ambulanciára érkező betegeket a hallgatóknak. az ambulanciának közvetlen kapcsolata van az ugynevezett rutinlaboratóriumokkal, ahol a gyakoribb vizsgálatokat végzik. ezekhez csatlakoznak a kutató laboratóriumok - közöttük a keringéskutatási laboratórium - ahol a legmodernebb eszközökkel, módszerekkel vizsgálják a betegeket. az így készülő szemészeti leletnek gyakran különféle belgyógyászati, kardiológiai megbetegedések felismerésében is hasznát veszik.

/folyt. köv./

- 7 -

10

bb 7. /uj otthonban az ... folyt./ bh

a klinikán elektromikroszkópos kutatócsoport is dolgozik. munkájuk korszerűen szolgálja a modern szemészeti kutatást.

kórházhigiéne szempontjából is jelentős a hollandiából vásárolt új félautomatikus konyhaberendezés. futószalagon haladó tálcákra helyezett, akkumulátorral fűtött, fedéllel zárható edényekben találják a betegek számára előírt ételeket. a tálcák zárt alumínium kocsiban jutnak el az osztályokra, az üres edényeket ugyancsak ilyen módon szállítják vissza az automatikus mosogató- és szárítógéppel felszerelt konyhába./mti/

bb 8. hatvan ország ezerféle pénzét gyűjtötte össze egy horvát-kimleai tsz-raktáros

vid fm bh la

1972. október 13.

ritka szépségű és értékű pénzgyűjteménnyel büszkélkedhet a győr-sopron megyei horvátkimleai sáling jános tsz-raktáros. a gyűjtemény megalapozását öt éve kezdte, amikor a tsz krumpliföldjén egy lipót korabeli ezüstpénzre akadt. a kimleai numizmatikus először cseh pénzekkel gyarapította gyűjteményét, amelyben ma már több mint hatvan ország mintegy ezerféle fém- és papírpénze látható. a legszebb darabok között értékes emlékpénzeket és óriz sáling jános. a kopernikus-, mária terézia-, lehar- és liszt ferenc - emlékpénzek mellett távoli tájak, népek fizetőeszközei: argentin, costa-ricai, venezuelai, mexikói, kínai, japán és tanziniai érmék sorakoznak a gazdag gyűjteményben. a régmúlt korok pénzei mellett a legújabbak - szinte valamennyi ismertebb mai fizetőeszköz egy-egy darabja - teszik teljesebbé a gyűjteményt. a ritkaságnak számító - cook kapitányt és erzsébet angol királynőt ábrázoló - tizenkétszögletű pénzérme és az ugyancsak szögletes alakú holland pénz is megtalálható a kimleai gyűjteményben. a papírpénzek között becses értéknek számít a vörös hadsereg tizpengőse, a kommun idején forgalomba hozott híres ,, kékpénzek,, valamint a kossuth-bankók, amelyekből ma már csak a múzeumokban látható néhány darab./mti/

..-

- 8 -

bb 9. fővárosi népi ellenőrök vizsgálata a budapesti kishajókon

1 bc pá bh hi hgy

1972. október 13.

a fővárosi népi ellenőrzési bizottság a bkv hajózási üzemegységénél megvizsgálta a jegy-bevétel alakulását, elszámolásának rendjét, valamint azt, hogy előírás szerinti-e a forgalmi tevékenység s hogyan biztosítják a társadalmi tulajdon védelmét.

a vizsgálat -, amely az üzemegység két vonaljáratára és hat átkelő járatára terjedt ki - több hiányosságot tapasztalt. az üzemegységénél megszüntették a korábbi jegyfajtákat, azóta a többi közlekedési eszközön használatos lyukasztással érvényesített jegyekkel lehet utazni. egyes hajóállomásokon jegypénztár működik, de az előzetes jegyváltás ott sem kötelező, s a hajó személyzetétől is lehet jegyet vásárolni.

a jegyrendszerrel, s a jegykezeléssel kapcsolatos gyakorlat - mutatott rá a vizsgálat - zavarja az ügymenetet: az utasok jelentős része - nem ritkán egyharmada - nem vált jegyet, vagy a jegyét nem lyukasztja ki. a hajó dolgozói a lyukasztókat gyakran nem állítják át, s amikor az utas kiszállás nélkül oda-vissza utazik, nem is lehet ellenőrizni, hogy rendesen kezelte-e a jegyét. az is előfordult, hogy a hajón beszédtek a viteldíjat, de jegyet nem adtak.

a hajózó személyzet - az előírás ellenére, - nem visel egyenruhát. öltözködésük gyakran nem kielégítő, rossz hatást vált ki az utasok körében. a laza munkafegyelemre utal az is, hogy gyakran nem tartják be a menetrendi előírásokat, sőt az utazószemélyzet egy része - bár névleg szerepel a szolgálati nyilvántartásban - nincs is jelen a hajón. olyan esettel is találkoztak az ellenőrök, amikor nem vállalati dolgozó ,, teljesített szolgálatot,, a hajón és szedte a bevételt.

egy-egy állomás környezetét elhanyagoltnak, rendezetlennek találták. a palatinus strandnál például a világító oszlopok kapcsoló dobozára bitumennel mázolták fel a menetek közötti időt, de a bitumen megolvadt és szétfolyt. a ponton-állomási hidak vége egyes helyeken nincs lezárva, ami balesetveszélyt rejt magában.

az üzemegységénél kialakult állapotok forrása - miként a vizsgálat megállapította - a megfelelő irányítás és a megfelelő ellenőrzés hiánya a vállalat központja részéről. bár hosszabb ideje nincs rend az üzemegységben, mégsem tettek hatékony lépéseket a hiányosságok megszüntetésére, az ismétlődő visszaélések felszámolására. az üzemegységnek például nincs közvetlen jegyellenőre. a villamosokra, autóbuszokra beosztott ellenőröket bízzák meg időnként a hajón utazók jegyeinek ellenőrzésével, de ez is rendszertelen.

a fővárosi népi ellenőrzési bizottság a vizsgálat tapasztalatai alapján összefoglaló jelentését és javaslatait eljuttatta az illetékesekhez./mti/

..-

- 9 -

bb. 10. 500 hektárral több a nádas - tökéletesítik a balaton
visszabályozását

vid kz bh la

1972. október 13.

a balaton partvonala a felmérések szerint az utóbbi évtizedekben szembetűnő változásokon ment át. a déli parton, hágáttal nem állnak utját a víz terjedésének, a magas vízállásnál egész teleksorokat venne birtokába a tó. az északi part néhány szakasza egy emberöltő alatt 100-150 méterrel nyulott délebbre. a tihanyi biológiai kutató intézet munkatársainak vizsgálatai szerint a veszprémi part közelében néhány kilométeres sávban fokozottabb a feltöltődés. a tavat érő szennyeződések, szerves anyag felhalmozások ezt a parti sávot érintik a legjobban.

az iszaposodás - a legújabb megállapítások szerint - nagyobb arányú, mint a korábbi évszázadokban. dr. zólyomi bálint professzor virágpór-lerakodási vizsgálatai az elmúlt évszázadokról kisebb feltöltődési arányt mutatnak ki, mint a legutóbbi kutatások. a legújabb felmérések szerint az utóbbi időkben az évi átlagos feltöltődés 1,75 milliméter, ami természetesen nem egyenletesen oszlik el a tó mélyén.

a vízállás is nagy szerepet játszik a balaton életében. a magyar tenger a somogyi lápvidék lecsapolásával elvesztette természetes árterületét, amelynek segítségével a tó maga gazdálkodhatott vizével. a balaton tavasszal ide szorította ki felesleges vizét, míg szárazság idején visszaszívott ebből a vízmennyiségből. a síó révén csak csökkenteni lehet a vízszintet, az utánpótlásra nincs mód. a csatorna lassú levezető képessége miatt tél végén óvatosságra kényszerülnek a vízügyi szakemberek és nemernek nagyobb készletet tárolni. ez vezet ahhoz, hogy a nyári sekély vízben az északi part vonalában is, mind beljebb került és veti meg lábát a káros növényzet.

a balaton vízügyi kirendeltség szakemberei kimutatták, hogy 10 év alatt az északi parton 328 hektárral, a két parton együttvéve pedig csaknem 500 hektárral nőtt a nádasok területe.

a káros tényezők mindjobban sürgetik a tó visszabályozási gondjának sürgős megoldását. megkezdték e célból a síó csatorna rekonstrukcióját.

/folyt. köv./

- 10 -

bb 10. /500 hektárral ... folyt./ bh

az első ütemben 34 millió forintos költséggel 10 kilométeres szakaszt rendbe hoztak, újabb 10 kilométeres csatornaszakasz rekonstrukciója pedig 1974-ig készül el. terv készül a síó-zsilip bővítésére és több mint egyharmaddal növelik vízbocsátó képességét. ezzel lehetővé válik, hogy tél végén nagyobb vízkészletet tároljanak, mert szükség esetén, gyorsabban lecsapolhatják a fölös mennyiséget.

a visszabályozás tökéletesítése mellett továbbra is gondot okoz a szerves anyagok lerakódása és a vízgyűjtő területen az erózió káros hatása. jelenleg szakbizottság kutatja a környék mezőgazdasági területeinek a balatonra gyakorolt hatását. a szakértők erről a felmérésről ez év végén tájékoztatják a balaton vízvédelmi bizottságot./mt1/

--

- 11 -

bb 11. márványbányák a bakonyban

vid/um kz la

1972. október 13.

két újabb márványbányát nyitott a bakonykoppányi termelőszövetkezet. mindkettőben megkezdtek a termelést. a már tíz esztendeje működő első bánya mellett nyitott két új telepről fehér, sárga, zöld és májszínű márványt szállítanak az ország különböző tájaira.

a márvány hulladékból naponta minetegy 40.000 kitűnő minőségű mozaiklapot állítanak elő a tsz üzemében. /mt1/

bb 12 .uj baromfifeldolgozó üzemek

i jf/pá um ie hgy

1972. október 13.

nincs meg a kellő összhang a baromfitermelés és a feldolgozás között-ezt állapították meg a korábbi vizsgálatok, amelyek szerint évente 3000 vagonos üzemi kapacitásra van szükség ahhoz, hogy a gazdaságok csirke, liba, kacsa, stb. kínálatát megfelelő feltételek mellett, gazdaságosan dolgozhassák fel. ezért pályázatot írtak ki feldolgozó létesítmények építésére; a pályázat feltétele volt, hogy a mezőgazdasági nagyüzemeknek a baromfiiparral együttműködve, közös beruházással kell létrehozniuk az új üzemeket, s ebben az esetben a beruházáshoz 50 százalékos állami támogatást helyeznek kilátásba. a jóváhagyás egyik feltétele volt még, hogy a partnerek növeljék az export-piacokon gazdaságosan értékesíthető nagytű baromfifélék /pulyka, liba/ arányát.

a pályázat, amelynek sorsáról a mezőgazdasági és ételmezésügyi minisztérium, a pénzügyminisztérium, az országos tervehivatal és a magyar nemzeti bank szakemberei döntöttek, csupán azokra a vidékekre terjedt ki, ahol a termelés és a feldolgozás között a legnagyobb feszültség mutatkozott. három megyéből fogadtak el pályázatokat; ennek alapján szabolcs-szatmár megyében és zalaiban évi 500-500 vagon teljesítményű feldolgozó üzemek építenek majd közös vállalkozás formájában, s baranyában épül a harmadik, a legnagyobb, évente 700 vagon teljesítményű létesítmény. a részletes tervek elkészítése után hagyják jóvá az építési programot, amelynek alapján építik fel az üzemeket.

a három új létesítmény évi kapacitása eléri az 1700 vagon, ez azonban 1300 vagonnal kevesebb az országosan szükséges teljesítménynél. a különbséget a nem pályázati rendszerben épülő feldolgozó üzemek fedezik majd. e létesítmények egy része átadás előtt áll. /mt1/

- 12 -

8.20/um

NA 95

bb.13. személyvonat és autóbusz karambolja

1 sl/gk/ok bs

1972. október 13.

péntek reggel 6 óra után néhány perccel egy, a garázsba tartó 62-es autóbusz a ferihegyi utat keresztező vasúti vágányon összeütközött egy személyvonattal. a vonat az autóbust szétrombolta, a busz vezetője, pál andor meghalt. a busznak más utasai nem voltak. a vonat utasai közül az első jelentések szerint senki sem sérült meg. a vizsgálat megindult. a vasútvonalon a forgalom a délelőtti órákban szünetelt. /mt1/

bb.14. burgonya és almadömping

1 sl/tr/ok hgy

1972. október 13.

a zöldséért részére pénteken 133 vagon áru érkezett, továbbra is kielégítő, sőt jó a kínálat a legkeresettebb cikkekből. tovább tart a burgonya és almadömping; ezuttal 4770 mázsa burgonya, és 4680 mázsa alma érkezett, kilóját 3.50, illetve 4 forintért adják. vanelegendő vöröshagyma és karfiol, kilónként 3.80, illetve 6 forintért. a fejeskáposzta 40 fillérrel drágább lett s a kelkáposzta hasonlóan 2 forintért árusítják. paradicsomból 114 mázsa érkezett, ára 8.40, zöldpaparibából 117 mázsát szállítottak, ára továbbra is 9.60. a paradicsompaprika 9 forintba kerül.

26 000 fej salátát is szállítottak a fővárosba, fejenként 1.20 ért, adják, a szőlő 13.60, a körte 8,20, a gesztenye pedig 22 forintba kerül.

burgonyát vöröshagymát és almát most már 1-2 és 5 kilós hálócsoomagolásban is árusítják. a piacokon és egyes szakboltokban hordós savanyukáposzta is kapható kilonként 5.60 -ért. /mt1/

kbb 17. a lottó e heti nyerőszámai

tm um

1972. október 13.

a sportfogadási és lottóigazgatóság közlése szerint a fehérgyarmaton megtartott 41. heti lottósorsoláson a következő számokat húzták ki:

15, 44, 49, 54, 62.

/mt1/

bb.16. baltás gyilkosság érden

1 sl/pá/ok hgy

1972. október 13.

hideg józsef 36 éves műanyagpréslő érdi lakásán baltával megtámadta anyósát az 57 éves szakál margitot. a megtámadott nő segítségére sietett balogh jános nyugdíjas, mire hideg józsef ő ellene fordult és a baltával többször fejbe sújtotta. balogh jános a helyszínen meghalt, szakál margitot pedig életveszélyes állapotban szállították kórházba. a pest megyei rendőrfőkapitányság hideg józsefet előzetes letartóztatásba helyezte és megindította ellen a büntető eljárást. /mt1/

10.55/ok

- 13 -

NA 1105

bb.15. kiszolgálás konténerekből, előrecsomagolt kenyér és tőkehus akorszzerű abc áruház a józsefvárosi lakótelepen

t kf/tm/ok hgy

1972. október 13.

a józsefváros rekonstrukciója során - mint ismeretes - az illés út ca és a práter utca környékén tízezer lakásos új városrészt, lakótelepet alakítanak ki. három toronyház már elkészült, s ezáltal a lakásokkal együtt gondoskodnak az üzlethálózat fejlesztéséről is. ennek során a józsefvárosi közért vállalat pénteken a tömő utcai toronyháznál megnyitotta új abc áruházát.

a 450 négyzetméteres könnyűszerkezetes elemekből épült új áruház nem csak a terület, hanem a főváros egyik legszebb, legkorszerűbb módszerekkel, technológiával dolgozó üzlete, méltó az új városrészhez. az önkiszolgáló áruházba a tömegáru, a liszt, a cukor, s az előrecsomagolt élelmiszer, élvezeti cikk nagy része, sőt a vegyescikkek, s a zöldség is olyan konténerekben érkezik, amelyeket csak betolnak az eladótérbe, s közvetlenül azokból kínálják a különféle termékeket. az áruházban próbálják ki a csomagolástechnikai kiállításon bemutatott néhány berendezést, kísérleteznek egyebek között a tőkehus, és a huskészítmények, a kenyér a gyümölcs előrecsomagolásával. a tapasztalatokat nemcsak a vállalatnál, hanem a fővárosi kereskedelemben máshol is felhasználják.

a józsefvárosi közért tizedik abc áruháza havi kétmillió forintos forgalom zavartalan, s kulturált lebonyolítására készült fel.
/mt1/

bb.18. koszoruzás nyírbátorban

vid/ká/ok hgy

1972. október 13.

a muzeumi hónap keretében pénteken nyírbátorban ünneplésesen megkoszorúzták báthori istván erdélyi vajda szobrát és báthori istván erdélyi fejedelem, lengyel király emléktábláját. az államfő-
fiak munkásságát dr. szolatonai barnabás, állami-díjas muzeumigazgató, illetve dr. dani miklós nagyközségi tanács vb-titkár méltatta.
/mt1/

11.15/ok

- 14 -

KA 1145

bb.19. a mátra üdülővezetékének fejlesztéséről tárgyalt gyöngyösön a városi tanács

vid/ká/ok hgy

1972. október 13.

a gyöngyösi városi tanács pénteken tartott ülésén megvizsgálta a mátra üdülővezetékének fejlesztéséről hozott kormányhatározat végrehajtásának tapasztalatait, valamint a tanácsi szervekre háruló feladatokat. gyöngyös város közigazgatási területe ugyanis kiterjed mátrafüred, mátraháza, valamint sástó településekre egészen kékestetőig.

a tanácsülés megállapította, hogy az idegenforgalom rehamos növekedésével nem tartott lépést az üdülőterület ellátása. mátraházán, kékestetőn, mátrafüreden súlyos vízellátási gondokkal küzdenek, a közvilágítás elavult, sürgős rekonstrukcióra szorul.

a tanácsülés állást foglalt amellett, hogy a mátra üdülőinek környékén fokozottabban kell törekedni a por- és zajártalom megszüntetésére. ennek érdekében az eddiginél lényegesen nagyobb területeken pormentesítik az utfelületeket, újabb gépkocsiparkolókat alakítanak ki. bejelentették, hogy elkészült a 24-es számú főútvonal gyöngyösön áthaladó új szakasza, amely a 3-as főközlekedési útról vezet a mátrába a forgalmat.

megkezdtek a mátra közműhálózatának bővítését is. mátraháza és mátrafüred között csatornáznak, hogy javítsák a vízszolgáltatást. mátraháza és környéke vízellátását a most épülő csór-réti víztárolóból oldják meg véglegesen.

mátraházán szolgáltató házat, élelmiszer és ajándék-pavilont továbbá turistaházat építenek. kékestetőn ugyancsak ajándékpavilonsorral és élelmiszerüzlettel bővítik a kereskedelmi hálózatot.

a tanácsülésen rámutattak, hogy a gyorsütemű fejlesztés költségei jelentősen meghaladják a város anyagi erőforrásait, ezért számos feladatot több érdekelt szerv összefogásával oldanak meg.
/mt1/

bb.22. somogyi szakszervezeti napok

vid/fm/ok hgy

1972. október 13.

a somogyi szakszervezeti napok alkalmából pénteken a kaposvári kilián györgy ifjusági és uttörőházban megnyílt a kpvd sz. országos fotókiállítása. a kaposvári elektroncsőgyárban szakszervezeti tisztségviselők és aktivisták tanácskoztak az üzemi demokráciáról majd felavatták a gyár üzemi könyvtárát, fülöp jános és czakó gabor írók részvételével. ugyancsak író-olvasó találkozót tartottak nagyatádon a konzervgyár klubjában, ahol végh Antal író találkozott olvasóival. a kaposvárott az edosz művelődési házban délután dőzsa-emlékkünnepséget rendeztek.
/mt1/

13.00/ok

- 15 -

KA 1340

bb 25. javultak a munkafeltételek, könnyebbé vált a fizikai munka - szakszervezeti vezető titkárok a dolgozók élet- és munkakörülményeinek alakulásáról

1 sl/vd pá um ie hgy

1972. október 13.

a szakszervezeti szervek a fővárosban és vidéken egyaránt felmérték a dolgozók élet- és munkakörülményeinek alakulását, hogy a fejlődésről és a hiányosságokról egységes képet alkotva segítsék a legfontosabb teendőkre összpontosítani a minisztériumok, tanácsok, vállalati vezetők, s természetesen a szakszervezetek figyelmét. az mti munkatársai megkérték a szakszervezetek budapesti és három megyei tanácsának vezető titkárát, hogy összegezzék a legfőbb tapasztalatokat, teendőket.

pandurovics józsef, a szakszervezetek budapesti tanácsának vezető titkára:

- a fővárosi dolgozók ellátásának, munkakörülményei javításának szinte valamennyi területén jelentős eredményeket értünk el. javult az áruellátás, meggyorsult a lakásépítés üteme, bővült a gyermekintézmények hálózata, a gépesítések nyomán könnyebbé vált fizikai munka, s némileg a közlekedés zsúfoltsága is enyhült. sokoldalú és nagy anyagi erőket igénylő tervek végrehajtásáról van szó, s a fő feladat, hogy e munka lehetőleg az eddiginél is gyorsabb ütemben folytatódjék.

- a tennivalók mindegyike emberek százazreit érinti, s mindehhez igen sok még a megoldatlan feladat. a lakásépítés örövendően meggyorsult: 1966-ban 9588, tavaly pedig már 14 ezer lakás épült a fővárosban, mindez azonban kevés, hiszen csaknem száz-ezren várnak lakásra. a szakszervezetek budapesti tanácsa helyesli, hogy a fővárosi vállalatok is igyekezzenek tovább enyhíteni a helyzetet és az ötéves terv időszakában körülbelül egymillió forinttal támogatják a dolgozók lakásépítkezéseit. e támogatások hatékonyságát az szbt azzal segíti növelni, hogy a kisebb üzemek között társulásokot szervez, mert közösen több dolgozót tudnak lakáshoz juttatni.

- a munkakörülmények javításában az egyik legkritikusabb problémát nagyrészt sikerült felszámolni azzal, hogy az elmúlt néhány év alatt mintegy 90 fővárosi pincehelyiségben beszüntették a munkát, további 53 ilyen helyiségben most is dolgoznak ugyan, de olyan feltételeket teremtettek a munkához, hogy az emberek egészsége most már nincs veszélyben. sajnos a budapesti helyi iparban dolgozók mintegy 14 százaléka még mindig olyan műhelyben dolgozik, amelyek bár az egészségre nem károsok, de az előírásoknak nem felelnek meg. ezek a műhelyek, üzemek városrendezési okokból nem fejleszthetők, a feladat tehát e munkahelyek mielőbbi áttelepítése. a fővárosi vállalatoktól egyébként azt is várjuk, hogy az eddiginél gyorsabb ütemben korszerűsítsék a munkát. fejlesztési alapjaiknak mintegy 60 százalékát jelenleg vidéki településeik korszerűsítésére használják fel. helyesnek tartanám azonban, ha újabb és újabb vidéki főiparküzemek létesítése helyett a budapesti anyavállalatot modernizálnák, hogy a létszám növelése nélkül is többet, korszerűbbet termeljenek a jelenleginél.
/folyt. köv./
13.08/um

- 16 -

bb 25. /javultak a munkafeltételek.... 1.folyt./ám

- örövendetes módon lényegesen javult a főváros áruellátása, megoldatlan azonban az üzlethálózat bővítése. sajnos a boltokban délutánonként igen nagy a zsúfoltság. a fővárosi tanács jelentős erőfeszítéseket tesz e probléma megoldására, különösen a peremkerületekben számos korszerű bolt nyílt az utóbbi években - de ez még mindig kevés. a bolthálózat gyorsabb ütemű fejlesztésére és meglévő korszerűsítésére, átbecsátóképességének fokozására van szükség. a dolgozók érdeke azt kívánja, hogy az állami és szövetkezeti kereskedelem versenye is fokozódjék, amittől nem utolsósorban az árak csökkenése is várható.

tóth józsef, a szakszervezetek borsod megyei tanácsának vezető titkára:

- különösen a párt x. kongresszusa óta tovább javult a munkásság hangulata, közérzete. ez nem utolsósorban annak köszönhető, hogy az ellátás kiegyensúlyozottabbá vált, az átlagkeresetek növekedési üteme pedig a 111. ötéves terv végére felgyorsult. a megye ipari munkásainak átlagbére tavaly 7,5 százalékkal magasabb volt az országos átlagnál, jóllehet ez az átlag erősen szóródik, s több vállalatnál nem ri el az országos szintet. a fő feladat tehát, hogy ezek a vállalatok is gazdaságosabban dolgozzanak, s a nagyobb nyereségből többet fizessenek dolgozóiknak.

- a megye sokezer munkását kedvezően érintik a munkavédelmi, szociális és kulturális beruházások, amelyekre a megye nagy- és középüzemei 1971-ben több mint 700 millió forintot költöttek. távolról sem kielégítő azonban a lakáshelyzet. elsősorban a nagy-családos és kiskeresetű dolgozóknak okoz gondot a lakásépítés. a szakszervezetek megyei tanácsa messzemenően támogatja az üzemeknek azt a kezdeményezését, hogy kamatmentes kölcsönrel, építőanyaggal és fűvel segítik új lakáshoz juttatni leginkább rászoruló dolgozóikat. a vállalatok támogatásával az előző ötéves tervben több mint 800 lakás épült fel, az idén eddig hétmillió forintot költöttek a lakásépítések támogatására.

budai károly, a szakszervezetek komárom megyei tanácsának vezető titkára:

- megyénk mintegy 80 ezer ipari munkásának bérezését, a túlórák alakulását, a balesetelhárítás menetét, a közlekedési, a lakásépítési és elosztási helyzetet rendszeresen figyelemmel kísérik, hogy a szakszervezetek sajátos eszközeivel mindenütt segíthessük. nagyszabású mozgalom bontakozott ki, amelynek célja, hogy minden évben minden száz dolgozó után egy-egy lakás vállalati támogatással készüljön el, így a 1v. ötéves tervben a bérlakásokkal együtt összesen 16 400 család számára épüljön új otthon. öt év alatt 200 millió forinttal segítik a vállalatok dolgozóik lakásgondjainak megszüntetését.
/folyt. köv./

- 17 -

13.15/um

MA 1315

im

MA 1310

bb 25. /javultak a munkafeltételek 2.folyt./um

- az szmt részletesen elemezte a dolgozók bérének alakulását, s több területen kedvezők a tapasztalatok. a könnyűipari üzemben 4,4, az élelmiszeriparban 4,1 százalékkal több bet keresnek a munkások, mint a múlt év első felében, a nehéziparban azonban sajnos változatlan a havi kereset. bár az első félév adataiból messzemenő következtetést még korai lenne levonni, komoly erőfeszítéseket kell tenniük a vállalatoknak, hogy a munkások többségét foglalkoztató megyei nehéziparban is megfelelően növekedjenek a jövedelmek. a boltok forgalma egészséges ütemben nőtt, az igényeket általában kielégíti a kereskedelem. még mindig kevés azonban a friss marhahús, nehezen lehet hozzájutni olcsó férfi, női és gyermekruházati cikkekhez. a szakszervezetek megyei tanácsa is megfelelő lépéseket tesz a helyzet további javítására.

Lipták József, a szakszervezetek Nógrád megyei tanácsának vezető titkára:

- megyénkben a gazdaságtalan szénbányászat visszafejlesztése okozta korábban a legtöbb problémát, de azóta e területen értük el a legjelentősebb eredményeket is. az utóbbi hat évben a megyében ötezerrel csökkent a szénbányászatban dolgozók száma, s a bányászoknak oly módon sikerült új munkahelyet szerezni, hogy keresetük nem csökkent. az átállást elsősorban az könnyítette, hogy 1965 és 1971 között Nógrádban 31 új üzem létesült, s legalábbis megkezdődött valamennyi régi üzem rekonstrukciója, korszerűsítése. csupán a III. ötéves terv időszakában 13 500 új munkahely létesült, ebből 5000 nők részére, ily módon nemcsak a bányából kikerült embereket tudtuk elhelyezni, hanem azokat is, akik eddig valamilyen okból nem dolgoztak.

- az újonnan telepített üzemekben sajnos gyakori a bérfeszültség. a minisztériumi vállalatok telephelyein a bérek sokkal lassabban nőnek, mint a szövetkezetekben, amelyek a piac igényeihez jobban alkalmazkodva, nagyobb nyereséggel dolgoznak. további feszültségeket okoz, hogy a nagyvállalatok telephelyein kifizetett bérek, jutalmak nem a telephely, hanem az egész nagyvállalat munkájától függenek, ami nem eléggé ösztönöz termelékenyebb, jobb minőségű munkára. e problémák megoldásához a szakszervezetek az illetékes állami szervek és vállalatok intézkedéseit kérik. /mt1/

- 18 -

13.25/um

NA 13^{um}

bb.20. harminchárom százalékkal nagyobb októberi fűtőolaj-forgalom a szállítás okozza a fennakadást a vidéki ellátásban

1 bé/tr/ie/ok hgy

1972. október 13.

október elején annyi fűtőolajat használtunk fel, mint tavaly a mínusz 10 fokos hidegben - állapította meg az áfor felmérése, amely szerint most 33 százalékkal több olajat fűtöttünk el, mint egy évvel ezelőtt. József-eleje és az olajfűtés rohamosan növekvő népszerűsége okozta ezt a rendkívüli felhasználást, de hozzájárult ehhez a mezőgazdaság egyre nagyobb olajfogyasztása is, főleg a nedves kukorica szárításia köt le óriási mennyiségeket. *La hideg*

az áfor-nak ebben az évben 300 000-rel több kályhazemeltetéséről kell gondoskodnia, mint tavaly, így már összesen másfélmillió kályha melegéért felelősek. hogyan tudják biztosítani az ellátást télen - amikor már az ősz is zökkenőkkel kezdődött - erre kért választ az mt1 munkatársa az illetékesektől. elmondották, hogy 100 újabb tankautót állítottak üzembe, a gépkocsipart éjjel-nappal uton van, kisebb zökkenő azonban elképzelhető, hiszen a máv és az áfor szállítókapaacitása is korlátozott. éppen ezért felhívják a lakosság figyelmét hogy gondoskodjanak saját készletről, legalább egy-kétnapos fűtőolaj tartalékról. az olaj összemennyisége elegendő lesz a télen: magyar termelést szovjet importtal egészítik ki, ugyanakkor több más kgst országokkal tárgyalásokat kezdtek újabb importvásárlásokról. ha mégis előfordul egy-kétórás kiesés, az főleg annak a rovására írható, hogy vidéken kevés és kezdetleges tárolás, legtöbb helyen alig egy-kétnapos készlettel rendelkeznek. megnyugtató azonban, hogy a központi tárolókban több mint egy hónapra elegendő mennyiséget készleteznek, s ezzel már biztosítják az ellátást, amelyben csupán a szállítás okozhat kisebb zökkenőket. /mt1/

...

bb.23. sörrel locsolta a szomszéd asztaltársaságot

vid/fm/ok

1972. október 13.

csonka József 25 éves tatabányai segédvájár hivatalos személy elleni erőszak miatt került a vádlottak padjára. az egyik étteremben többféle ital fogyasztása után sörrel locsolta a szomszédos asztaltársaságot. a társaság egyik tagját, aki figyelmeztette őt, előbb szidalmazta, majd ruháját ráncigálta. az éppen odaérkező szolgálatos rendőr igazoltatni akarta, s ekkor elkapta a rendőr kezét és megcsavarta. többen a rendőr segítségére siettek, és megfékeztek az ittas embert. csonka Józsefet az esztergomi megyei bíróság jogerősen négyháromnap szabadságvesztésre ítélte. /mt1/

...

13.25/ok

M-13^{ok}

- 19 -

bb.21. 4,6 milliárd forint vas megye negyedik öt éves tervének megvalósításához - ülést tartott a megyei népfrentbizottság

vid/fm/ok hgy

1972. október 13.

a negyedik öt éves terv vas megyei célkitűzéseinek eddigi megvalósítását, s a további feladatokat vitatta meg pénteken szombahelyen a hazafias népfrent vas megyei bizottsága. dr. kelemen ferenc, a megyei tanács elnökhelyettese ismertette, hogy vas megye negyedik öt éves tervének megvalósításához 4,6 milliárd forint áll rendelkezésre.

a terv szerint a megye ipari termelését öt év alatt 40-45 százalékkal kell növelni: ennek 75 százalékát a termelékenység, 25 százalékát pedig a létszám emelésével kell megvalósítani. az elített másfél - két év azt bizonyítja, hogy az iparfejlesztés üteme megfelelő. az elmúlt évben az ipari termelés 7,6 százalékkal nőtt, s az idén is mintegy hét százalék a várható növekedés. több mint 300 millió forintos beruházással felépült sárváron a győri magyar vagon- és gépgyár új üzeme, ugyancsak több mint 300 millió forintos ráfordítással elkészült szombathelyen a nyugatmagyarországi fűrészek új forgácsológépgyártó üzeme, megkezdte működését az új hungarocell üzem, épül körmenden 200 millió forintos költséggel az egyesült gyógyszer és tápszergyár új üzeme, bővítik, korszerűsítik a szombathelyi cipőgyárat, a lakástextil vállalat, a járműjavítót és még számos üzemet. az iparban foglalkoztatottak száma 43 ezerről mint 46 ezerre nőtt. a munkaerőhelyzet a megyében megnyugtató

a kedvezőtlen időjárás ellenére a tervnek megfelelően növekedett a mezőgazdasági termelés: egy év alatt 1,8 százalékkal nőtt a szarvasmarhaállomány, vágómarhából 10 százalékkal, sertésből 22 százalékkal értékesítettek többet az idén a mezőgazdasági nagyüzemek, mint az elmúlt évben.

a tsz-ek a már folyamatban lévő beruházások befejezésére törekedtek. többek között felépült öt új szakosított szarvasmarhatelep, öt építése pedig befejezés előtt áll.

az előadást követő vita résztvevői hangsúlyozták, hogy a terv megvalósítására minden erőt mozgósítani kell, s ebből a munkából jelentős részt vállal a megyei népfrentbizottság is./mt1/

bb.24. a vdk nemzetgyűlés állandó bizottságának küldöttsége hazánkban

tm/zs/ok hgy

1972. október 13.

az országgyűlés meghívására hazánkba érkezett a vietnami demokratikus köztársaság nemzetgyűlése állandó bizottságának tanulmányi küldöttsége, tran-dinh tri-nek a vdk nemzetgyűlése állandó bizottsága tagjának vezetésével. a küldöttség magyarországi tartózkodása alatt tanulmányozza a magyar törvényhozást, az országgyűlés, az elnöki tanács és a tanácsok tevékenységét./mt1/

13.30/ok

- 20 -

NA 1400

bb.26. időjárásjelentés

ok hgy

1972. október 13.

a meteorológiai intézet jelenti október 13-án 12.00 órakor:

reggel erős párá sodás

péntek éjjelre az északi - kárpátokig jutott el a skandinávia felől áramló hideg levegő. nedvességtartalma nem nagy, ezért vonulását nem kíséri kiterjedt esőzés. a hideg levegővel már elárazott területeken - a német-lengyel síkságon és a csahmedencében - ismét gyűgült a felmelegedés. csütörtökön az évszaknak megfelelően 3-4 fokkal alacsonyabb maximum hőmérsékletet mértek. a kárpát-medencében és a medencétől délre eső területeken a száraz, meleg levegő hatására csendes, az átlagosnál kissé melegebb az időjárás.

hazánkban csütörtökön az északkeleti megyékben erősen felhős, vagy borult volt az ég. itt kevés helyen jelentéktelen mennyiségű eső is hullott. az ország több irészén napos, csendes, a reggeli ködök feloszlása után száraz idő volt. a legmagasabb hőmérséklet a borult északkeleti megyékben és néhány tartósan ködös dunántúli helyen csak 13-16, az ország naposabb vidékein azonban 17-24 fok között volt. ma hajnalra az ország északi felén 3-8, a déli felén 9-14 fokig hűlt le a levegő. a hajnali és reggeli órákban többfelé keletkezett köd, amelyek nagy része 10-11 órára már feloszlott. a hőmérséklet 11 órakor a ködös helyeken csak 7-12 másból 13-21- fok között volt.

budapesten csütörtökön a hőmérséklet napi középértéke 13,4 fok volt, a százéves átlagnál 1,5 fokkal magasabb.

ma 12 órakos budapesten a hőmérséklet 16 fok, a tengerszintre átszámított légnyomás 758 mm, mérsékleten emelkedik.

várható időjárás szombat estig:

változóan felhős idő, elsősorban az északi, északkeleti megyékben kevés helyen futó esővel, záporral. hajnalban és reggel néhány helyen köd, mérsékelt, napközben megélenkülő észak-nyugati, északi szél.

várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet: 5-10, legmagasabb nappali hőmérséklet szombaton: az ország északi felében 12-16 fok délen 16-20 fok között.

a duna vízállása budapestnél: 120 cm./mt1/

13.35/ok

- 21 -

NA 1400

bb.27. csinosabbak, szebbek a heves megyei falvak

vid/fm/ok hgy

1972. október 13.

a lakóhelyszépítési verseny tapasztalatairól tanácskozott pénteken egerben a hazafias népfront heves megyei elnöksége. megállapították, hogy évről-évre szebbek, csinosabbak a heves megyei falvak és városok. a társadalmi és tömegszervezetek által együttesen meghirdetett lakóhelyszépítési versenyben az idén kiemelkedő eredmények születtek. 73 község és 3 város azaz a lakosság mintegy 70 százaléka jelentette be részvételét a versenyben. tovább szélesedett az a hasznos kezdeményezés, miszerint a munkahelyi kollektívák, intézmények, gazdasági egységek és iskolák is bekapcsolódnak e nemes versenybe s vállalják a munkahely, iskola valamint a lakóhely közterületeinek fásítását, gondozását, csinosítását. a lakosság által végzett társadalmi munka értéke ebben az évben már meghaladta a kétmillió forintot./mti/

bb.28. elhunyt dr. dezső gyula egyetemi tanár

vid/fm/ok

bs

1972. október 13.

szegeden nyolcvanöt éves korában elhunyt dr. dezső gyula, a józsef attila tudományegyetem állam- és jogtudományi karának nyugalmazott tanszékvezető egyetemi tanára. temetéséről később történik intézkedés./mti/

bb.29. amerikai piackutató küldöttség

pn/le/ok hgy

1972. október 13.

európai körutja során néhány napot magyarországon töltött az egyesült államok kereskedelmi minisztériuma által szervezett tisztagu piackutató csoport, hogy megismerje a magyar autószer-
viz-felszerelések gyártásának helyzetét. a delegáció felvette a kapcsolatokat az utautoszerviz-felszereléseket gyártó és felhasználó vállalatokkal, tárgyalt a magyar kereskedelmi kamara képviselőivel, az afit, a volán, a bkv a mogürt és az okisz képviselőivel is a kereskedelmi kapcsolatok kölcsönösen előnyös lehetőségeiről. magyarországi látogatása előtt a delegáció cseh-szlovákiában és aszovjetunióban járt./mti

13.50/ok

- 22 -

NA 14W

b.30. kooperáció az elektronikus alkatrészgyártásban - elutazott a francia ipari küldöttség

pn/le/ok hgy

1972. október 13.

pénteken elutazott budapestről a francia kis- és középipari képviselőinek küldöttsége. a 10 tagu delegáció azzal a céllal érkezett hazánkba, hogy felvegye a kapcsolatot a magyar kisipari termelészervezetekkel és együttműködési megállapodást kössön velük. a francia vendégek találkoztak a kereskedelmi kamara vezetőivel, a külkereskedelmi minisztérium, a külkereskedelmi bank és az okisz képviselőivel.

a trakisz-szal, a műfém-mel, a konfekció és alsóruházat cikket gyártó és más kisipari szervezetekkel folytatott tárgyalásokon több, kölcsönösen előnyös eredmény született, így például megállapodás jött létre az elektronikus alkatrészek közös gyártásáról és választékcseréről. a kapcsolatok további fejlesztése érdekében a francia küldöttség egy-egy tagja rövidesen megsimétli a látogatást, hogy a vidéki kisipari szervezetekkel is megismerkedjen.
/mti

bb.31. a magyar szocialista munkáspárt központi bizottsága

gk/h1/ok hgy

1972. október 13.

táviratban üdvözölte jeronino arnedo alvarezt, az argentin kommunista párt főtitkárát 75. születésnapja alkalmából./mti/

bb.32. szovjet és francia tudósokat avattak diszdoktorrá a pécsi orvostudományi egyetemen

vid/ok fm

1972. október 13.

az 55 éve alapított pécsi orvostudományi egyetem tanácsa pénteken rendkívüli nyelvános ülést tartott a zsegyetem új aulájában, abból az alkalomból, hogy - a hagyományos egyetemi napok keretében - diszdoktori címeket, emlékérmeket, aranydiplomákat és aranykoszorus törzsgárda-jelvényeket adtak át az arra érdemes személyeknek. az ünnepi ülésen részt vett dr. farádi lászló, az egészségügyi miniszter első helyettese, s ott voltak baranya megye és pács város párt- állami és társadalmi szerveinek vezetői is.

/folyt.köv./

- 23 -

14.00/ok

NA 13JD

bb.32./szovjet és franciafolyt./ok

az egyetem tanácsa nevében dr. boros béla rektor köszöntötte a vendégeket, majd méltatta a pécsi orvostudományi egyetem öt- és félévtizedes oktatói, gyógyító és kutató tevékenységét. az intézmény fejlődéséről szólva elmondotta, hogy a felszabadulás óta hat új klinikával és hat új elméleti intézettel gyarapodott az egyetem. az utóbbi években készült el az egyetem modern klinikai és elméleti tömbje, s az idén nyílt meg a négyszáz személyes új diákszálló. a következő tanévben megkezdődik a fogorvos-képzés pécsen.

az ünnepi ülés keretében az egyetem tanácsa díszdoktorrá avatta lev mihajloviics frankot, a szovjetunió tudományos akadémiájának rendes tagját, az akadémia pucsinói biofizikai intézetének igazgatóját, aki az izomműködés biofizikájának kutatásában kiemelkedő eredményeket ért el, és alexander marcell mounier-t, a párizsi sorbonne egyetem általános fiziológiai intézetének professzorát, aki az elektrofiziológiai módszerek alkalmazása terén szerzett nemzetközi elismerést. mindkét tudós évek óta szoros tudományos és baráti kapcsolatot tart fenn a pécsi orvostudományi egyetemen, s általában hazánk tudományos életével. a szovjet és a francia professzor meleg szavakkal mondott köszönetet az egyetem tanácsának a kitüntetéséért.

az egyetem „pro universitate”, emlékérmet alapított azon személyek számára, akik több évtizeden át áldozatkésznek munkálkodtak a pécsi orvostudományi egyetem javára. az emlékérmet aranyfokozatát kovács károly gazdasági főigazgatónak, ezüstfokozatát pedig a nemrég elhunyt dr. török endre docensnak, a műtéttanai intézet volt vezetőjének adományozta az egyetem tanácsa, s további három személy kapta meg a „pro universitate”, bronzfokozatát. ezt követően a rektor aranydiplomát adott át két idős orvosnak: dr. hetényi margit érdemes orvosnak, a budapesti péterfy sándor utcai rendelőintézet főorvosának és dr. schaffir zoltán érdemes orvosnak, a sátoraljaujhelyi járás nyugalmazott tisztiorvosának, akik ötven évvel ezelőtt végeztek a pécsi orvostudományi egyetemen és azóta közmegbeszéléssel látják el a gyógyító-szervező feladatukat.

végül aranykoszorus törzsgárda-jelvényt kaptak a 35 éve megszakitás nélkül, fáradhatatlanul tevékenykedő orvosok és nővérek, majd megjutalmazták a diákköri pályázat kiemelkedő tudományos munkáinak szerzőit./mti/

14.14/ok

- 24 -

M-137

bb 33. magyar-szovjet barátsági gyűlés a kecskeméti konzervgyárban

vid/um fm hgy

1972. október 13.

a bács-kiskun megyével több mint egy évtizedes testvéri kapcsolatot ápoló krimi területről, az ottani szovjet-magyar baráti társaság szervezésében nagyobb létszámú csoport érkezett hazánkba. a szovjet vendégek a hét végén három napot a magyar testvérmegyében töltenek, hogy tovább erősítsék a két terület gyümölcsöző együttműködését. számos összejövetelen, ipari és mezőgazdasági üzemi látogatáson vesznek részt kecskeméten és a megyében. a csoporttal érkezett zsdanov kolhozbeliek például a hantai lenin termelőszövetkezetet, a szimferopoli frunze műszaki egyetem képviselői a kecskeméti gépipari és automatizálási műszaki főiskolát, a kujbisevi élelmiszeripari gépgyár képviselői a kiskunfélegyházi vegyipari gépgyárat keresik fel, az egyik krimi szovhoz csoportbeli tagjai pedig a kunbajai állami gazdaságba látogatnak.

programjuk pénteken délután a kecskeméti konzervgyárban kezdődött meg. a krimi vendégek - g.d. alekszejevnek, a baráti és kulturális kapcsolatok krimi társasága titkárnak vezetésével - nagygyűlésen és üzemi látogatáson találkoztak a nagy élelmiszeripari üzem dolgozóival, valamint a megyei, a városi pártbizottság és a megyei tanács több vezetőjével. a barátsági munkaszerűlés szovjet és magyar résztvevőit borsos györgy, a kecskeméti városi pártbizottság titkára köszöntötte, majd g.f. levcsenko a krimi területi tanács általános osztályvezetője, és kiss ernő, az msztb országos tanácsának tagja, a társaság üzemi tagcsoportjának elnöke mondott beszédet. /mti/

bb 34. az nszk számára nagyméretű, különleges vasuti tartálykocsikat gyártanak győri

vid/um fm hgy

1972. október 13.

a győri magyar vagon-és gépgyárban pénteken megkezdtek a gyár történetében eddigi legnagyobb méretű vasuti tartálykocsik gyártását. a vagongyárban eddig elsősorban harminchárom köbméteres vasuti tartálykocsik készültek a más részére. ennél nagyobb, hatvan három köbméteres tartálykocsikból is többszázat készített már a nagy gyártási hagyományokkal rendelkező győri vállalat. az nszk megrendelésére készülő, minden eddiginél nagyobb ürtartalmu tartálykocsik nyolcvannyolc köbméteresek és különleges kivitelben készülnek. az mvg legjobban képzett hegesztő szakmunkásai e célból külön tanfolyamon vettek részt. a különleges vasuti tartálykocsikból az év végéig összesen hatvanat készítenek. /mti/

- 25 -

14.30/um

M-1470

bb 35. javítják miskolc közlekedését

vid/um kz hgy

1972. október 13.

tizenhat millió forint hitelt vett fel járműparkjának gyarapítására a miskolci közlekedési vállalat, az erről szóló okmányt pénteken írták alá. a vállalatnak saját fejlesztési alapját és a városi tanács által nyújtott támogatást is számítva - így most már mintegy 40 millió forint áll rendelkezésére. ebből az összegből 1973-ban tizennyolc új, nagybefogadóképességű autóbust állítanak üzembe, s így az utasforgalmat már akkor az 1975-re tervezett szintén tudják majd kielégíteni, az „előrehozott”, fejlesztését az tette szükségessé, hogy jövőre befejeződik a diósgyőri városközpont építése, ahol több mint három-ezer család kap otthont és megkezdik az avasi városrész építését.

/mt1/

bb 36. neubrandenburg testvérvárosi küldöttségének látogatása sárospatakon

vid/um fm hgy

1972. október 13.

ernst thaelmannak, a német munkásmozgalom kiemelkedő harcosának nevét vette fel a csepel motorkerékpár- és varrógép-gyár sárospataki gyáregységének szocialista brigádja pénteken, a gyáregységben tartott ünnepségen.

az ünnepi nagygyűlésen - amelyet az ndk megalakulásának huszonharmadik évfordulója alkalmából tartottak - részt vett sárospatak, ndk-beli testvérvárosa neubrandenburg küldöttsége is. ugyancsak pénteken a sárospataki művelődési házban neubrandenburg fejlődéséről kiállítás nyílt, amelyet heinz hahn, a város főpolgármestere nyitott meg. /mt1/

bb 37. burgenlandi pedagógusküldöttség kapuvárott

vid/um fm hgy

1972. október 13.

pénteken a burgenlandi mattersburgi /nagyartonai járásból harminctagú pedagógusküldöttség érkezett kapuvárra. az osztrák pedagógusok meglátogatták a kapuvári óvodákat, általános iskolákat, tanulmányozták a gimnázium és a zeneiskola oktatási rendszerét. a továbbiakban tájékoznak a győri szakmunkásképző intézetek munkájáról is. /mt1/

- 26 -

14.33/um

Mr 1502

bb 38. kiállítás szombathelyen új muzeumi szerzeményekből

vid/um fm hgy

1972. október 13.

a szombathelyi muzeumok új szerzeményeiből pénteken kiállítás nyílt szombathelyen, a forradalmi muzeumban. első alkalommal tekinthette meg a közönség azt a faragott fogadalmi feshérmárvány táblát, amely az iseummal szemben levő jupiter - dolichenus szentély ásatásai során került elő. a harmadik század elején készült, teljesen ép reliefen hermes és silvanus alakja látható. ezenkívül bemutatnak a csepriből és gencsapátiból származó óskori leleteket, számos iparművészeti és népi díszítőművészeti tárgyat, a szőlőművelés régi eszközeit, egy 1857-ből származó cén-ládát, s a forradalmi muzeum új szerzeményeit, többek között a körmendi kommunista sejtek vádiratát, a mártírhálált halt entzbruder dezső 1912-ből származó kéziratát, eddig ismeretlen fényképeit, s az ostffyasszonyfai, zalaegerszegi fogolytábor 1916-ban készült papírpénzeit. /mt1/

bb 39. megkezdtek az ikarus 255 sorozatgyártását

vid/um kz ká

1972. október 13.

jelentős esemény színhelye volt pénteken az ikarus karosszéria és járműgyár székesfehérvári gyára: munkába állították az ország második korszerű vázálító berendezését, amelyen megkezdtek a panoráma-ablakos, dobozformájú, modern autóbuszok - az ik 255 típus - sorozatgyártását. az ik 255 típust - az úgynevezett 200-as autóbuszcsalád 11 méter hosszú, nagybefogadóképességű távolsági közlekedésre tervezett tagját - egy másik típussal együtt székesfehérvárott fejlesztették ki. a tervezésnél a régi ikarus-erényeket tartották szem előtt: maximális biztonságra, kényelemre és korszerűsége törekedtek.

a biztonságot maga a különleges felépítmény, a rácsos önhordó szerkezetű váz, az autóbuszokba szerelt hidraulikus szervokormánymű, a székesfehérvárott készülő knorr-rendszerű fékberendezés, valamint a 192 lóerős rába-man típusú diesel-rendszerű, fekvő motor szavatolja.

az új székesfehérvári autóbuszok utastere szinten minden igényt kielégít. az ülések kényelmesek, a megrendelő kívánságától függően dönthető támlájú turistaülésekkel vagy normál távolsági ülésekkel rendezhető be az utastér. a csomagok elhelyezésére nagy rakodóterületet is terveztek. a fűtést korszerű fűtőberendezés szolgáltatja. az ik 255 típusú autóbusból az idén száz darab készül. az idén gyártott buszok nagy részét a szovjetunióba, Irakba és Lengyelországba exportálják. /mt1/

- 27 -

101705

bb.40. egy év alatt több mint négyszáz új óvodai hely salgótarjában
atársadalmi összefogással

vid/fm/ok ká

1972. október 13.

a salgótarjáni malinovszkij-úton befejezték egy óvoda bővítését, korszerűsítését. a társadalmi munkában végrehajtott bővítéssel a gyermekintézményben - a tavalyi százzal szemben - az idén már kétszáz gyermek elhelyezéséről gondolkodhatnak. a pénzügyi átadási ünnepségen ferencz imre, a városi tanács művelődésügyi osztályvezetője mondott köszönetet a társadalmi munkában részt vett üzemek, intézmények dolgozóinak.

egyébként szeptember óta egymást követik az óvodaátadási ünnepségek salgótarjában. tulajdonképpen nem új létesítményeket vesznek birodokba, hanem bővítések, korszerűsítések fejeződtek be. a iv-öt éves terv kezdetén a salgótarjáni tanácsnak mindössze kétszáz új óvodai hely létesítésére futotta saját költségvetéséből, holott ezekben az években legalább 500 óvodás kora gyermek jelentkezésére számítottak. a sokak által reménytelennek ítélt helyzetben a városi tanács társadalmi összefogást kezdeményezett a már meglévő óvodák bővítésére, korszerűsítésére. a kezdeményezést felkarolták a salgótarjáni ipari üzemek vezetői, szocialista brigádjai, a kiszések, a munkásőrök és katonák, valamint a madách imre szakközépiskola építőipari tagozatának tanulói. s tavasztól őszig közös erővel hét salgótarjáni óvodát bővítették, korszerűsítettek. a nyolcadik bővítést pedig még az ősz folyamán befejezik. társadalmi összefogással sok millió forint értékű munkát végeztek el, amelynek pénzben kifejezhető hasznánál többet ér az, hogy terven felül, mintegy négyszáz gyermek óvodai elhelyezése vált lehetővé. /mti/

...

bb.42. október 18: kgm szervezési konferencia

t sl/pá/ok ie

1972. október 13.

a kgm, a vasas szakszervezet és több tudományos egyesület október 18-án kohó- és gépipari szervezési konferenciát rendez a vasas szakszervezet székházában - jelentette be pénteki sajtótájékoztatóján kiss ernő kohó- és gépipari miniszterhelyettes. a tanácskozás 1973-1975 évi munka- és üzemszervezés fejlesztési programjuk kidolgozásához nyújt segítséget a vállalatoknak. a minisztérium néhány hónappal ezelőtt a szervezésben legjobb eredményt elért 16 vállalatot megbizta azzal, hogy elsőként dolgozzák ki - egyelőre 1972-re fejlesztési programjukat, s a 16 vállalat közül nyolcnak a vezetője az október 18-i konferencián beszámol a szervezés fejlesztésében elért eredményeiről, és további terveiről. a konferencián elhangzó beszámolók és konzultációk segítséget nyújtanak majd ahhoz, hogy 1973-75-re már a kgm valamennyi vállalata jól meg-
alapozott szervezés-fejlesztési programot dolgozhasson ki. /mti/

14.40/ok

...
- 28 -

bb.41. sajtótájékoztató a szabványosítási világnap alkalmából

1 kg/tr/ok ie

1972. október 13.

szerte a földkerekségen megemlékeznek szombaton a szabványosítási világnapról - ennek alkalmából sajtótájékoztatón ismertette az egy-
ségezés hazai és nemzetközi jelentőségét dr. olajos józsef, a magyar szabványügyi hivatal elnöke pénteken a muosz székházában.

országunkban jelenleg 8 000 szabvány-előírás szolgálja a népgazdaság gyors és hatékony műszaki és gazdasági fejlesztését: a szabványok segítséget adnak az ésszerű, gazdaságos termeléshez, minőségjavításához. jelentőségük különösen a kiemelt népgazdasági programokban felmérhetetlen: például a gázprogramban, a vezetőkek, készülékek egységes előírásának kidolgozásánál, a járműiparban, a karosszéria, az autógumi méreteinek, minőségi jellemzőinek kialakításában, vagy a könnyűszerkezetes építkezésben, ahol a tipizált elemek sorozatgyártása következtében gyorsabb, gazdaságosabb az építkezés. a boltokba kerülő árucikkek minőségi mutatóinak meghatározása pedig hathatós fogyasztói védelmet nyújt.

az országok közötti kereskedelem fejlődésével párhuzamosan a szabványok nemzetközi jelentősége is növekszik. a nemzetközi szabványügyi szervezet /iso/ 60 országos átfogó hálózata is ezt jelzi. részben a szervezet munkájának eredménye például a közúti forgalomirányító berendezések egységes kidolgozása, a fényképezőgépek, filmtekerceinek azonos mérete stb. a közlekedés biztonságáért érdeklődőkben programba vették, hogy meghatározzák az autók lökhárítójának egységes magasságát. gyakran ugyanis a különböző márkájú gépkocsik ütközésénél a lökhárítók eltérő magassága miatt súlyosabb a baleset. a tervekben szerepel a nemzetközi áruszállítást megkönnyítő konténerek szabványosításának előmozdítása is.

magyarországnak különösen a többi kgst országgal szoros a kapcsolata. hazai kezdeményezésre kezdtek közösen kidolgozni például a munkagépek egységes biztonságtechnikai előírásait - ezzel több millió munkásember életét védik. egységesítik a tagországok a mezőgazdasági gépek alkatrészeinek méreteit is, s ezzel a komplex program megvalósítását is elősegítik. /mti/

...

bb.45. kisz-lakások csapágygyári fiataloknak

vid/fm/ok

1972. október 13.

a magyar gördülőcsapágy művek debreceni gyárának kisz-bizottsága tavaly júniusban nagyszabású lakásépítési akciót kezdeményezett. a gyár körül lévő ugynevezett „göcs-bérházak”-at emeletreépítéssel nagyobbítják. a program szerint 1974-re 113 csapágygyári dolgozó lakásgondján segítenek az emeletreépítéssel, s ennek nyolcvn százalékát ifjúnok kapják. az új emeleteken elkészült első 16 lakást pénteken adták át. az idén további tizenhat kétszobás lakásba költözhetnek be tulajdonosaik. s az év végéig ugyancsak tizenhatot hoz tétő alá a vörös csillag tsz építő brigádja. az üzem kölcsönnyel, szállítással segítette új otthon építő dolgozóit.

/mti/
14.45/ok

...
- 29 -

bb.43. sajtótájékoztató a műcsarnok chagall-kiállításáról

t nn/gg/zs ok

1972. október 13.

október 14-e és november 5-e között kerül sor a budapesti művészeti hetek alkalmából az idei kiállítási évad egyik legnagyobb érdeklődéssel várt képzőművészeti eseményére, a chagall-kiállításra a műcsarnokban. ez a mester egyik legjelentősebb külföldi bemutatója - tájékoztatták pénteken az újságírókat a műcsarnokban. mint gerard bosio a kiállítás francia szervezője elmondta, a párizsi modern művészetek muzeuma, a bibliotheque nationale és néhány magánygyűjtő jóvoltából most olyan anyagot láthat a budapesti közönség, amely chagall munkásságát a kezdetektől napjainkig dokumentálja. a most 85 éves mester sokoldalú tevékenységét szemléltető gyűjtemény fő pillérei az olajfestmények: a kecske/1917/ bonjour paris/1939-42, körülötte/ 1945/. a falu sápadt napfényben/1950/ stb. érdekesség, hogy a budapesti tárlat plakátjai a bonjour paris című kép - külön erre az alkalomra készített litográfia változata.

a hét olajfestmény mellett látható tiz gouachet, melyek közül a legkorábbi az 1911-ből származó „akt felemelt karral”, a gyűjteményben szerepel több tusrajz, akvarel, 74 rézkarc és körülbelül 50 litográfia. különösen érdekesek chagall gogol holt lelkek című regényéhez készült rézkarc illusztrációi, a „párizs”, illetve a „cirkusz”, nagy témakörű feldolgozó grafikai lapok. párizson kívül most először tekinthetik meg az érdeklődők külföldön a „rubén”, és a „zebulon”, című üvegablak tanulmányokat. a tárlat vonzerejét növeli a mester alkotásai között az „éji zene”, és a „harlequin család”, című szőnyegkompozíció. a felsoroltakon kívül nyolcvanöt plakát és 30 könyv tanuskodik a művész gazdag grafikai tevékenységéről. figyelemre tarthat számot közülük a bocaccio mesékhez készült 26 lavírozott tusillusztráció, illetve a mester saját verseit kísérő 24 eredeti fametszete.

a műcsarnok kamaratermében audio-vizuális bemutatót is láthatnak az érdeklődők. itt a chagallal készült filminterjú és a festő mintegy hatvan, a világ nagy muzeumaiban, vagy másutt fellelhető mesterműveiről készült diaposzítvet vetítik magyarázó szöveg kíséretében. 6- 681üü851; amelyre a kulturális kapcsolatok intézete, a kiállítási intézmények és a műcsarnok szervezésében kerül sor, ugyanakkor 40 fotó segítségével igyekeznek megismertetni a nagyközönséggel a mester életét, tevékenységét, személyiségét. a kiállítás katalógusában louis aragon hívja fel magyar barátai figyelmét századunk nagy mesterének művészi világára./mti/

15.00/ok

Tó1705

- 30 -

bb.49. losonczi - jonas találkozó

pá/h1/ok bs

1972. október 13.

losonczi pál, a magyar népköztársaság elnöki tanácsának elnöke és dr. h.c. franz jonas, az osztrák köztársaság szövetségi elnöke között október 21-én baráti, nem hivatalos határmenti találkozóra kerül sor./mti/

...-

bb 50. a magyar rehabilitációs társaság vándorgyűlése szombathelyen

vid/fm/ny hgy

1972. október 13.

a magyar rehabilitációs társaság kétnapos vándorgyűlése pénteken kezdődött meg szombathelyen, a markusovszky kórházban. a tanácskozáson - amelyen osztrák szakemberek is részt vesznek - a gyógyászati segédeszközellátást és az üzemi rehabilitáció helyzetét vitatják meg.

dr. mosolygó dénes, a társaság elnöke megnyitójában elmondotta: hazánkban évente több ezer ember szorul rehabilitációra, és az orvosegészségügy feladata testi és lelki egyensúlyuk helyreállítása. társadalmi, gazdasági helyzetük rendezése viszont összetett munkajogi, szociálpolitikai, ipari, műszaki, oktatási feladat. valamennyi érdekelt szerv összefogásával lehet a testi-lelki sérülteket igazán meggyógyítani, visszajuttatni őket az egészségesek társadalmába.

az előadásokból és a vitából kitűnt, hogy hazánkban ugyan alkotmányos alapokon nyugszik a rehabilitáció, de még sok az ezzel kapcsolatos tennivaló. a vállalatok főleg szociális problémaként kezelik a témát és gyakorlatilag a más munkakörbe helyezéssel elintéztnek vélik a dolgot. szinte alig vagy semmit sem törődnek a rehabilitáltak eredeti szakmájukban való foglalkoztatásával, a munkahely vagy a gépi berendezés e célból való átalakításával. egyelőre kevés azoknak a vállalatoknak a száma, ahol önálló képzéssel alkalmassá teszik a dolgozót új munkakör ellátására.

sokat várnak az üzemorvosokból, vállalatvezetőkől, szak szervezeti tisztségviselőkből álló rehabilitációs üzemi bizottságoktól. mindenképp a szemlélet megváltoztatásában lesz nagy szerepük; abban, hogy az üzemek érdekeltek legyenek a rehabilitációban, a sérültek egyéni képességeinek megfelelő új szakma elsajátíttatásában.

/folyt köv/
15.30/ny

-31-

Tó1705

zbb 50. a magyar rehabilitációs.....folyt/ny

megállapították, hogy a gyógyászati segédeszköz ellátás sokat fejlődött, ma már a legtöbb speciális eszközt belföldön megkaphatják a betegek. a gyógyászati segédeszközök gyárában új anyagokkal, berendezésekkel kísérleteznek.

dr. herman buchner és dr. kurt müller osztrák szakemberek filmvetítéssel kísért előadást tartottak az ausztriai rehabilitációs tevékenységről. a vorarlbergi / ausztriai/ rokkant sport-szövetség rendezésében ülő kézilabda mérkőzést, atlétikai és szer-torna-bemutató tartottak a művelődési és sportházban annak illusztrálására, hogy a sportnak nagy szerepe van a rehabilitációban, az amputáltak, mozgássérültek maradék izomerejének fejlesztésében.

a vándorgyűlés színhelyén kiállítás nyílt a hazai gyógyászati segédeszközökből./mt1/

bb 44. lengyel elismerés magyar orvosprofesszornak

t gy/mné/ny zs

1972. október 13.

a lengyel kardiológiai társaság tiszteletbeli tagjává választotta dr. gerő sándor professzort, a semmelweis orvostudományi egyetem 3-as számú belklinikájának igazgatóját. az erről szóló oklevelet pénteken a lengyel népköztársaság budapesti nagykövetségén ünnepi külsőségek között nyújtotta át jerzy zielinski meghatalmazott miniszter, nagykövetségi tanácsos.

többek között hangsúlyozta: dr. gerő sándor nagy elismerést vívott ki az elmúlt években végzett fáradhatatlan munkájával, amelyet a magyar és lengyel kardiológusok szoros együttműködéséért, a szívbetegségekkel kapcsolatos közös kutatásokért fejtett ki. az ünnepségen résztvett dr. felkai dénes, az egészségügyi minisztérium nemzetközi kapcsolatok főosztályának vezetője./mt1/

15.35/ny

-32-

bb 46. a magyar könyvkiadás 500. évfordulójának megünneplésére ilku pál elnökletével emlékbizottság alakult

k zs bh hgy

1972. október 13.

magyarországon, hess andrás nyomdájában, 1473 pünkösdjére készült el az első nyomtatott könyv, a chronica hungarorum. a mű a magyar történeti irodalomban budai krónika néven ismert. az évforduló méltó megünneplésének előkészítésére emlékbizottság alakult.

elnök: ilku pál, művelődésügyi miniszter

tagok: bencsik istván, a hazafias népfront országos tanácsának főtitkára

darvas józsef, a magyar írók szövetségének elnöke

gombár józsef, a magyar kommunista ifjúsági szövetség kb titkára

haiman györgy, az iparművészeti főiskola tanszékvezető tanára

illés endre, a szépirodalmi könyvkiadó igazgatója

jóboru magda, az országos széchenyi könyvtár főigazgatója

kimmel emil, a nyomda-, papíripar- és sajtó dolgozóinak szakszervezete főtitkára

köpeczi béla, a magyar tudományos akadémia főtitkára

lengyel lajos, a nyomdaipari egyesülés elnöke

marczali lászló, a kiadói főigazgatóság vezetője

mátrai lászló, az egyetemi könyvtár igazgatója

nagy miklós, az mszmp kb tudományos, közoktatási és kulturális osztályának vezetője

ortutay gyula, az országgyűlés kulturális bizottságának elnöke

pach zsigmond pál, a magyar tudományos akadémia történet-tudományi intézetének igazgatója

rosta endre, a kulturális kapcsolatok intézetének elnöke

sarlós lászló, a magyar könyvkiadók és könyvterjesztők egyesülésének elnöke

sárosi sándorné, könnyűipari miniszterhelyettes

símó jeno, művelődésügyi miniszterhelyettes

siklósi norbert, a magyar újságírók szövetségének főtitkára

somogyi józsef, a magyar képzőművészek szövetségének elnöke

sötér istván, a magyar tudományos akadémia irodalomtörténeti intézetének igazgatója

szántó tibor, az európa könyvkiadó helikon osztályának vezetője

tömpe istván, a magyar rádió és televízió elnöke

virizlay gyula, a szakszervezetek országos tanácsának titkára

vonsik gyula, a tudományos ismeretterjesztő társulat főtitkára

titkár: véber károly, a kiadói főigazgatóság osztályvezetője

/folyt. köv./

15.40 bh

- 33 -

bb 46. / a magyar ... folyt./ bh

a bizottság pénteken ilku pál elnökletével megtartotta alakuló ülését. az elnöki előterjesztés alapján megvitatta az ünnepségsorozat tervét. a javaslatok között szerepelnek kiállítások, kiadványok, tudományos ülések, rádió-televízió műsorok. az emlékbizottság által megválasztott operatív bizottság november végén részletesen kidolgozott javaslatokat terjeszt az emlékbizottság elé./mt1/

--

bb 47. fock jend fogadta a szovjet postaügyi minisztert

kkf mm 1e bh hgy

1972. október 13.

fock jend, a minisztertanács elnöke pénteken hivatalában fogadta n.d.pszurcevet, a szovjetunió postaügyi és távközlési miniszterét. a megbeszélésen részt vett dr. csanádi györgy közlekedés- és postaügyi miniszter és v.j. pavlov, a szovjetunió budapesti nagykövete.

a szovjet miniszter pénteken látogatást tett ^{di} horgos gyula kohó- és gépipari miniszternél is./mt1/

--

vbb 51. hazaérkezett nagysikerű ökülföldi utjáról az mrt szimfonikus zenekara

t nn gg zs bh hgy

1972. október 13.

pénteken hazaérkezett nagysikerű külföldi hangversenykörutjáról a magyar rádió és televízió szimfonikus zenekara. a népszerű együttes 11 napos svájci és ndk-beli turnéján lehel györgy volt a dirigens, fischer annie, illetve szegedi erika a szólista. a magyar muzsikusok svájcban négy, az ndk-ban pedig öt alkalommal léptek fel. a zenekar legközelebb vasárnap délelőtt a zeneakadémián lép a hazai közönség elé, október 20-án pedig ismét határainkon túlra indul: pozsonyban ad koncertet./mt1/

--

- 34 -

15.45 bh

Tó/755

bb 48. félidőnél a szüret - nagyüzem a pincészetekben

i jf tm 1e bh hgy

1972. október 13.

rohonczi lajos, a borgazdasági vállalatok trösztjének vezérigazgatóhelyettese a szüreti főszezonról tájékoztatta az mti munkatársát; a nagy őszi munka október második hetében félidőhöz érkezett. a termő terület feléről szedték le eddig a szőlőt, s eddig mintegy 700 000 hektóliter mustot vettek át a pincészetek, amelyek ezekben a napokban, hetekben rendkívüli ügyeletet tartanak, s a késő esti órákig veszik át a termelők-től érkező szállítmányokat. az országban 500-550 átvevőhelyet szerveztek. egy-egy pincészetben több átvevőpontot alakítottak ki, és ezzel elérték, hogy hosszú évek óta először nincsen ,, sorbanállás,,, zavartalanul, menetrend szerinti pontossággal ,, sorbanállás,,, zavartalanul, menetrend szerinti pontossággal fejtik át a beérkező mustot.

az alföldi vidékeken a termés 80 százalékát már leszüretelték. lényegesen hátrább tartanak az egri borvidéken, ahol a szőlő 40 százaléka van feldolgozás alatt, vagy badacsonyban, ahol a termés egyharmadát szüretelték le. tokajban a szőlész-borász szakemberek még mindig várnak a szüret nagyobbarányu indításával, mert az időjárás kedvez az aszúsodásnak. ezért nem sietnek az ország többi történelmi borvidékén sem, ahol a néhány napos nap-sütés javított a cukorfokon. igaz, ezuttal már csak relativ cukorfok-növekedésről lehet szó, a növényzet asszimilációja ugya-is már befejeződött, és csak a szőlőszemek töpörödése, vízvesztésé miatt fokozódik a cukortartalom.

a korábbi termésbecslés - amely a tavalyinál 700 000 hektóval nagyobb terméssel számol - még mindig ,, tartja magát,,; ebben a tekintetben ugyan nem egységes a szakemberek véleménye, mert több szőlőtermő-vidékről érkeztek olyan hírek, hogy a csapadékos időjárás miatt rothadt a szőlő, és ez nemcsak a minőséget, de a mennyiséget is kedvezőtlenül befolyásolja. a borászatok azonban az országos ellenőrzések alapján továbbra is az eredeti mennyiséggel számolnak, mert azt tartják, hogy a kiesés csak kisebb területeket érintett./mt1/

--

bb 52. a nemzeti színház

t nn tm zs bh hgy

1972. október 13.

igazgatósága közli, hogy a katona józsef színházban október 17-én, kedden este a pinkville című előadás fél 8 órakor kezdődik./mt1/

--

16.05 bh

Tó/755

- 35 -

bb 53. befejeződött.

bh hgy

1972. október 13.

az orvos-egészségügyi dolgozók szakszervezete röntgenasszisztens szakcsoportjának kétnapos tudományos konferenciája, amelyet a szakcsoport megalakulásának 20. évfordulója alkalmából rendeztek a szakszervezet weil termében./mt1/

..-

bb 54. súlyos közlekedési balesetek

1 sl tm bh hgy

1972. október 13.

egy 30-as villamos a mester utca és a tóth kálmán utca sarkán elütötte kaiser krisztina 6 éves tanulót, aki tanítói felügyelettel zárt csoportban haladt át az uttesten. kaiser krisztinát életveszélyes sérüléssel szállították kórházba. a villamos vezetője, molnár sándor ellen eljárás indult, vezetői engedélyét bevonták.

a váci ut és az árpád hid torkolatánál ötvös antal villany-szerelő gépkocsijával elütötte bató mária 18 éves segéd munkást, és hernádi gyula 20 éves gépmunkást. bató máriát súlyos, de nem életveszélyes, hernádi gyulát könnyű sérüléssel szállították kórházba. ötvös antal ellen eljárás indult.

egy tehergépkocsi a könyves kálmán köruton elütötte pintér györgy 63 éves budapesti nyugdíjast, akit súlyos, de nem életveszélyes sérüléssel szállították kórházba.

a váci ut és a forgács utca sarkán rubes árpád szállítási csoportvezető nem adta meg az elsőbbséget és összeütközött egy segédmotorkerékpárral, amelynek vezetőjét, gombita jános hegesztőt a mentők súlyos, de nem életveszélyes sérüléssel szállították kórházba. rubes ellen eljárás indult.

tilos jelzésnél ment át a lenin körut és majakovszkij utca kereszteződésében az uttesten litkei jánosné budapesti nyugdíjas, és egy gépkocsi elütötte. a mentők súlyos, de nem életveszélyes sérüléssel kórházba szállították./mt1/

..-

bb 55. bemutató a bartók színházban

t nn gg zs bh hgy

1972. október 13.

pénteken mutatta be a bartók színház mark twain koldus és királyfi című regényének zenés adaptációját. a produkciót sándor jános rendezte, kormos istván írta a versszövegeket, a zeneszerző pedig daróczi bárdos tamás volt. a díszleteket és jelmezeket szinte gábor tervezte. a zenés játék főszerepét várhegyi teréz, pálos zsuzsa és kovács istván alakította./mt1/

..-

- 36 -

16.15 bh

Tóth

bb 6. szocialista brigádok vezetőinek tanácskozása hódmezővásárhelyen

vid/kz/ny hgy

1972. október 13.

az idei vásárhelyi hetek egyik kiemelkedő eseményeként háromszázötvenhét szocialista címet elnyert brigád vezetője tanácskozott pénteken a hódmezővásárhelyi petőfi művelődési központban győri imrének, a csongrád megyei pártbizottság első titkárának részvételével. a tanácskozáson virizlay gyula a szot titkára tartott előadást, majd több felszólalás hangzott el. szó volt arról, hogy a vásárhelyi szocialista brigádok nemcsak a teremben mutatnak példát, tevékeny részesei a társadalmi munkatevékenységnek is. a brigádtagok sok idős embert keresnek fel rendszeresen, gondozzák a magános öregeket, állami gondozott gyerekeket patronálnak, feleltetni próbálják velük a szülői ház hiányát. sok brigád vállalatában szerepel óvodák és más gyermekintézmények munkájának segítése.

a tanácskozás befejezése után a szegedi nemzeti színház művészei és öntevékeny együttesek tagjai adtak kulturális műsort./mt1/

..-

bb 57. a hazaszeretet ápolása mindennél előbbre való - befejeződött egerben a szocialista hazafiság kérdéseivel foglalkozó országos tanácskozás

vid/fm/ny la

1972. október 13.

egerben pénteken befejeződött a szocialista hazafiság kérdéseivel foglalkozó országos tanácskozás.

a második napi vitában a hozzászólók kiemelték: szocialista hazafiság nem létezik szocialista világnézet, a szocialista hazához való tudatos kötődés nélkül. a szocialista hazaszeretet lényegében azonosul a szocialista társadalmi rend szeretetével.

fölviták a figyelmet arra, hogy a szocialista hazafiságra nevelésben a pedagógusok jól hasznosíthatják a marxizmus-leninizmus utmutatásait. a nevelők egyik fontos feladata, hogy megtanítsák a felnövekvő nemzedéket szocialista módon gondolkodni, cselekedni. ezzel is segítik a hazaszeretet érzésének kibontakozását, fejlődését.

hangsúlyozták a felszólalók: többet kell tenni annak érdekében, hogy a fiatalok megismerjék a hazát. azt is szövegtették, mennyire igénylik, elvárják a nyílt, őszinte beszédet régebbi és mai dolgokról egyaránt. ez is szorosan hozzátartozik a fiatalok helyes irányu neveléséhez.

/folyt köv/
16.35/ny

-37-

Tóth

bb 57. / a hazaszeretet ...folyt/ny

hangot adtak annak a véleménynek, hogy még nincs minden
rendben a fogalmak értelmezése körül. ezért nagyobb gondot kell
fordítani arra, hogy megfelelően értelmezzék: mi a hazafiság, a
nacionalizmus, a sovinizmus vagy a kozmopolitizmus. egyöntetű
álláspont alakult ki a tanácskozáson arról, hogy a fegyveres
szolgálat fontosságának tudatosítása elválaszthatatlan része a
hazafias-honvédelmi nevelésnek. a „katonaidő”, a fiatalok szá-
mára a szocialista felnőttség válás időszakára is. a fegyveres szol-
gálat idején erkölcsi-politikai arculatuk kedvezően formálódik.
erősödik közösségi szellemük, felelősségérzetük, fegyelmezettse-
gük, tovább formálódik világnézetük, szélesedik látókörük. so-
kan katonáskodásuk idején ismerkednek meg a mozgalmi munkával,
amely később életük szerves részévé válik.

sokan szoltak a publikáció nyíltságának fontosságáról. többen
aláhúzták, hogy az igényesség, a következetesség legyen a leg-
fontosabb jellemzője a nevelésnek és a sajtópropagandának. a
tanácskozáson állandóan visszatérő gondolatként fogalmazták meg:
a hazaszeretet ápolása mindennél előbbre való

a kétnapos tanácskozás pénteken az elnöklő dobozú imrének,
a magyar írók szövetsége főtitkárának zárszavával ért véget, aki
hasznosnak és eredményesnek ítélte az egrai tudományos fórumot./mti/
--

bb 58. a petőfi irodalmi muzeum

gk/ny zs la

1972. október 13.

nyugat-kiállításán vasárnap délelőtt 11 órakor római László, a
kiállítás egyik rendezője tárlatvezetést tart./mti/ny
--

bb 59. karikatura-kiállítás mezőkovácsházán

vid/fm/ny la

1972. október 13.

a békés megyei kulturális hetek alkalmából pénteken
mezőkovácsházán, a járási művelődési házban megnyílt boros-
béla karikatura-kiállítása. a gyűjteményes tárlaton mintegy 90
karikatura látható./mti/
--

16.45/ny

38-

10.17.51

bb 60. véget ért a vii. szerszámgépipari kongresszus

t kg pá bh la

1972. október 13.

pénteken a technika házában befejeződött a vii. szerszám-
gépipari kongresszus, amelyen 13 ország mintegy 300 szakembere
vett részt. a négynapos tanácskozás tapasztalatait a hazai szer-
számgépgyártás továbbfejlesztésében kívánják hasznosítani./mti/
--

bb 61. felhasználható 19 óra után!

szabadkai együttes a bácskai délszláv esteken

vid fm bh la

1972. október 13.

a többnemzetiségű bajai járásban délszláv esteket rendez
a magyarországi délszlávok demokratikus szövetsége. az esteken a
szabadkai „testvériség-egység”, ének- és táncgyűjtése jugoszlávia
népeinek dalainál és táncainál összeállított műsort ad elő, a
délszláv szövetség vezetői pedig beszédet mondanak. elsőként pénteken
csikérián tartottak délszláv estet, a jövő hét közepéig
pedig további öt bácskai helységben kerül sor hasonló rendezvény-
re./mti/
--

bb 62. felhasználható : 19 órakor

dózsa-émlékünnepség szekszárdon

vid fm bh la

1972. október 13.

dózsa györgy születésének 500. évfordulója tiszteletére
pénteken emlékünnepséget rendeztek szekszárdon.

délelőtt a tit megyei székházában tudományos ülést tartot-
tak, amelyen marosi endre, a hadtörténeti intézet tudományos
önkatársa emlékezett meg a dózsa-féle parasztháborúról. este a
babits mihály művelődési központban rendezett műsoros ünnep
ségen csajbók kálmán, a hazafias népfront tolna megyei bizottságá-
nak titkára mondott beszédet.

ugyancsak marosi endre közreműködésével dózsa györgyre emlé-
keztek a dombóvári gőgös ignác gimnáziumban délután tartott törté-
népsz-konferencián is./mti/
--

17.00 bh

- 39 -

10.17.51

bb 63. felhasználható 19.00 órától!

a bolgár szimfónikus zenekar hangversenye sopronban

vid fm bh la

1972. október 13.

pénteken a soproni Liszt Ferenc művelődési központban - konstantin iljev karnagy vezényletével - hangversenyt adott a bolgár szimfónikus zenekar. a műsoron nikolov - prokofjev- és honegger-művek szerepeltek. a koncerten közreműködött georgi badev hegedűművész./mt1/

..-

bb 64. felhasználható: 19 óra után!

spanyol klasszikus drámával nyitott a kecskeméti színház

vid fm bh la

1972. október 13.

calderon spanyol író 338 évvel ezelőtt írt, „ az élet álom, „ című romantikus színművével nyitotta meg új évadját a kecskeméti katonai józsef színház. a darabot hazánkban csaknem 40 éve játszották utoljára. kecskeméti felújítása összefügg azzal, hogy calderon - aki lope de vega mellett a klasszikus spanyol dráma virágkorának legsikeresebb írója volt - most reneszánszát éli európa-szerte. e műve jelenleg varsóban és bukarestben van színen. a darab kecskeméti bemutatóján a főbb szerepeket ur István, szabó éva, baranyi lászló, kopetty lia, áts gyula, major pál és székhelyi józsef alakította. a díszletet csányi árpád, a jelmezeket poós éva tervezte, a rendező ruszt józsef./mt1/

..-

bb 65. felhasználható: 19 órától!

a pécsi balett új bemutatója - eck imre 45 koreográfiáját vitték eddig színre

vid fm bh la

1972. október 13.

a pécsi nemzeti színház balettegyüttese pénteken tartotta idei első bemutatóját. eck imre liszt-díjas, érdemes művész koreográfiával és rendezésében három egyfelvonásos balett szerepelt a műsorban. kettő közülük újrafogalmazása az operaház balettegyüttesével korábban színrevitt eck-koreográfiáknak, egy pedig eredeti bemutató. a bartók „ zene hurok, ütőhangszerekre és cselesztára, „ című művére készült szimfónikus balettet 1965 tavaszán mutatta be a magyar állami operaház. most a pécsi együttes adaptációjában került a közönség elé a zeneszerző egyik legnagyobb szerűbb művére alkotott balett, amely egyben teljesebbé tette a pécsi nemzeti színház balettegyüttesének gazdag bartók-repertoárját. a sztravinszkij „ tavaszünne, „ című művére készült balettnek kilenc évvel ezelőtt volt az operaházi bemutatója.

/folyt. köv./

- 40 -

17.10 bh

Tó18^{of}

bb65/a pécsi balett ... folyt./ bh

most a pécsi együttes sajátosságait figyelembe vevő koreográfiával került színre a darab. az est harmadik egyfelvonásosa, - amely prokofjev „ bolyongás, „ című művére készült, - eredeti bemutató volt. a zeneműre írt táncjáték címe „ odüsszeusz a szirének között, „ odüsszeusz bolyongásainak mintájára egy mai történet keretében, egy mai fiatalember bolyongásait, kalandjait, találkozásait mutatja be.

a pécsi balett tizenkét éves működése alatt összesen negyvenöt olyan művet mutatott már be, amelynek koreográfiáját eck imre, az együttes művészeti vezetője tervezte./mt1/

..-

mbb 66. befejeződött a nemzetközi tanácskozás a történelmi térképek készítéséről és felhasználásáról

t kg/pá/ny las

1972. október 13.

befejeződött a történelmi térképek készítését és felhasználását tárgyaló nemzetközi tanácskozás pénteken a hadtörténelmi muzeumban. a háromnapos szimpóziumon tíz ország mintegy száz szakembere a történelmi térképek oktatásban betöltött szerepét és a térképkészítés közben felmerülő kérdéseket vitatta meg.

a tanácskozás résztvevői megállapították: a térkép kitűnő eszköz arra, hogy koncentráltan bemutassa egy ország társadalmi, politikai, hadtörténelmi eseményeinek alakulását, vizuális képet fessen egy-egy kor történelméről. jelentősége különösen a korszerű oktatásban felbecsülhetetlen, a hosszú írott szöveggel ellentétben az illusztrált színes képeken a diák könnyebben eligazodik a „ történelem utvesztőiben, „ s az összefüggéseket is rövidebb idő alatt átlátja.

a tanácskozás tapasztalatait felhasználva a hazai általános és középiskolai oktatásban a jövőben nagyobb szerepet kapnak a történelmi térképek, atlaszok. felmerült a színes diafilm rögzített térképek széleskörű elterjesztésének lehetősége is./mt1/

..-

17.18/ny

-41-

Tó18^{of}

bb 67. sajtótájékoztató az oirt budapesti lezajlott 25. jubileumi közgyűléséről

t nn/gg zs bzs la

1972. október 13.

pénteken budapesti befejeződött a szocialista országok nemzetközi rádió és televízió szervezetének /oirt/ 25. közgyűlése. ebből az alkalomból sajtótájékoztatót tartottak a magyar tudományos akadémián. tömpe istván, a magyar rádió és televízió elnöke üdvözölte az újságírókat, majd dr. jan zelenka, az oirt elnöke a csehszlovák televízió vezérigazgatója válaszolt a felteht kérdésekre. elmondta, hogy a tanácskozás résztvevői 18 ország küldöttei, köztük a szovjet, a lengyel, a mongol, az ndk, stb. rádiós és tv központjainak delegátusai - értékelték az elmúlt időszak tevékenységét, és ugyanakkor kidolgozták a távlati teendők tervét is, állást foglaltak az együttműködés fokozása, a technikai színvonal fejlesztésének ügyében. nemrég konkrétan kidolgozták a szocialista integráció tervét a szocialista országok rádió és televízió hálózata számára. az előzetes elképzelések szerint főleg közös riportutakat szerveznek ezután. az oirt országok riporterei, tudósítói külön adásokban foglalkoznak majd például a kgst megalakulásának negyed százados évfordulójával. a csehszlovák, ndk-beli és magyar rádiósok, tévések közös programot szentelnek annak felmérésére, hogyan lehetne az eddigieknél hatékonyabban kihasználni az anyagi erőforrásokat.

az oirt vezetői mindent megtesznek az információcserére gyorsítására, minőségének javítására. a szovjet televízió januártól kezdve már színesben is továbbítja tudósításait, riportjait. a közös fejlesztési terv szerint 1975-ig valamennyi szocialista országban működésbe lép az interszputnyik állomás, amely lehetővé teszi, hogy műholdak segítségével bonyolítsák le a tévé-közvetítéseket. ez nemcsak a híradás gyorsaságát fokozza majd, hanem jelentősen javítja a vételi lehetőségeket is. csehszlovákiában már 1974-ben megindul a próbaadás. a szovjetunióban napjainkban már nyolc ilyen állomás tevékenykedik.

az oirt elnöksége egyetért a szovjet külügyminiszternek az ensz-hez intézett levelével, amelyben javasolja, hogy a nemzetközi fórum vitassa meg a kalózkodók kérdését. az egyik országból a másikba sugárzott „illegális”, tévéadásokkal összefüggő problémákat. a szovjet kormány előterjesztése gyakorlati lépés egy küszöbön álló „tévé-háború”, megelőzésére, s pontos, körülhatárolható normák felállítására tesz javaslatot. az oirt szervezet képviselői ugyanakkor kormányaikhoz fordulnak azzal a kéréssel, hogy az ügyet tüzzék az ensz közgyűlés napirendjére.

/folyt. köv./

Tó1920

bb 67. /sajtótájékoztató ... 1. folyt./bzs

az oirt ülésen felvetődött a közeljövő egyik fontos eseményének, a berlini x. világifjúsági találkozóinak a közvetítése is. a szocialista országok rádióinak és tévéinek vezetői úgy határoztak, mindent megtesznek azért, hogy a nagy nemzetközi érdeklődésre számot tartó találkozóról technikailag tökéletes körülmények között színes és gazdag tájékoztatást adjanak.

x x x

a szocialista országok nemzetközi rádió és televíziós szervezetei /oirt/ budapesti lezajlott 25. jubileumi közgyűléséről kiadott közlemény hangsúlyozza, hogy a tagországok elfogadták az elmúlt időszakról készült beszámolót, s örömmel nyugtázták a kapcsolatok bővülését, fejlődését. a jövőben néhány nagyon fontos kérdés megoldását kell szem előtt tartani a szocialista országok tévéseinek és rádiósainak. így foglalkozni kívánnak a szovjetunió fennállásának félévszázados jubileumával, a x. berlini világifjúsági találkozóval és az európai biztonsági konferencia előkészítésével is. tovább kell fejleszteniök technikai bázisukat, ami az együttműködés legfőbb feltétele. az ülés résztvevői egyetértettek abban, hogy tovább kell bővíteni az oirt kapcsolatait más, nemzetközi szervezetekkel. az ülésen elfogadták az 1973-as év költségvetési tervét és meghallgatták a csehszlovák televízió képviselőjének információját az új oirt központ épülete tervének előkészítéséről. a résztvevők végül köszönetüket fejezték ki a magyar rádió és televízió elnökségének az ülés zavartalan lebonyolításáért, a szíves vendéglátásért. a szocialista országok nemzetközi rádió és televíziós szervezete következő ülésére 1973-ban moszkvában kerül sor. /mt1/

--

bb 69. bemutató a mikroszkóp színpadon, felújítás a madách kamarában

t nn/tm zs bzs la

1972. október 13.

pénteken két színházi eseményre is sor került budapesti. a mikroszkóp színpad fennállásának 5. évfordulóján mutatta be új műsorát „tisztá vizez a fejekbe”, címmel. a politikai kabaret a hagyományokhoz híven komlós jános konferálja. a rendező marton frigyos.

felújítás volt a madách kamaraszínházban. william gibson: libikóka című három felvonásos drámája került színre ádám oitó rendezésében. köpeczi-bócz istván diszleteivel és miakovszky erzsébet jelmezeivel. a kétszemlyes játék szereplői: gábor miklós és vass éva. /mt1/

--

Tó1920

bb 68. dr. gerhard dahne előadása az ndk kulturcentrumban
1972. október 13.
i nn/tm zs bzs la

pénteken az ndk budapesti kulturális és tájékoztató központjában a magyar írók szövetsége és az ndk kulturaközpont közös rendezésében ankétot tartottak. ezen felszólalt dr. gerhard dahne, az ndk kulturális minisztériumának tudományos munkatársa. /mt1/

bb 70. ensz-főtisztviselő
1972. október 13.
k tf pá zs bh la

tett látogatást pénteken a magyar ensz társaságnál: gerald gregoire-t, az ensz rádió- és televízió szolgálatának vezetőjét dr. simai Mihály főtisztár fogadta. a magasrangú vendég tájékoztatást adott a irányításával működő szolgálat munkájáról, majd eszmecsere folytattak a kapcsolatok bővítésének lehetőségeiről. /mt1/

bb 71. a bkv értesíti az utazóközönséget,
1972. október 13.
i don/mm zs bh la

hogyan október 15-én vasárnap üzemkezdettől a 12/a, a 22-es a 49-es, a 84-es, a 112/a és a 122-es jelzésű autóbuszok - a moszkva téri építkezések miatt - a retek utcán-dékány utcán át közlekednek. a 49-es buszok megállója a fillér utcánál, a többi autóbuszé a retek utcánál és a dékány utcánál lesz. /mt1/

bb 72. bánki zsuzsa
1972. október 13.
i na fk zs bh la

„nincs mese ...?!”, címmel irodalmi estet tart a fészek művészklubban szombat este 8 órakor. /mt1/

18.30 bh

- 44 -

bb 73. időjárásjelentés

fk bh la

1972. október 13.

a meteorológiai intézet jelenti pénteken 19 órakor

a nappali felmelegedés kissé csökken

várható időjárás szombat estig:

változóan felhős idő, elsősorban az északi, észak-keleti megyékben kevés helyen futó esővel, záporral. hajnalban és reggel néhány helyen köd. mérsékelt, napközben megélénkülő észak-nyugati-északi szél. várható legmagasabb nappali hőmérséklet szombaton az ország északi felében 11-15 délen 15-19 fok között. /mt1/

bb 74. sok hirtelen rosszullét pénteken

i ms/fk/ny la

1972. október 13.

a budapesti mentők ügyeletes főorvosának közlése szerint pénteken, különösen a délutáni órákban, feltűnően megnőtt a hirtelen rosszullétek száma a fővárosban, több mint 50 százalékkal volt az átlag felett. hasonló tendencia volt tapasztalható a balesetek számának alakulásában is, ezek azonban szerencsére könnyebb természetűek voltak. valószínűnek tartják, hogy a jelenség mögött - mint már korábban többször is - időjárási tényezők állnak. /mt1/

ma szerkesztőségek figyelmébe!

a mai bb 47. számú hírünk / fock jenő.../ 1. bek.
2. sorában a név helyesen:

n.g. pszurcev

/mt1/

-45-

v é g e .

20.30/ny